

IWF VERSENYSZABÁLYOK

1. KÖNYV - TECHNIKAI SZABÁLYOK

	Cikkely	Oldal
I. RÉSZ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK ÉS A HÁROM FEGYVERMEM KÖZÖS SZABÁLYAI		
1. FEJEZET A SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA		
A szabályok kötelező alkalmazása	t.1	5.
2. FEJEZET MEGHATÁROZÁSOK		
Versenyek		
Csörte és mérkőzés	t.2.	5.
Csapatmérkőzés	t.3	5.
Verseny(szám)	t.4	5.
Bajnokság	t.5	6.
Szakkifejezések magyarázata		
Vívóidő	t.6	6.
Támadó és védekező akciók	t.7	6.
Támadó akciók	t.8	6.
Védekező akciók	t.9	8.
Szúróhegy vonalban helyzet	t.10	8.
3. FEJEZET A VÍVÓTÉR	t.11-14	8.
4. FEJEZET A VÍVÓK FELSZERELÉSE		
A vívók felelőssége	t.15	9.
5. FEJEZET A KÜZDELEM		
A fegyverfogás módszere	t.16	9.
Felállítás „állás” pozícióba	t.17	10.
A küzdelem megkezdése, megállítása és újakezdése	t.18	10.
Közelharc	t.19	11.
Elhajlás - helyváltoztatás és túlhaladás	t.21	11.
Fegyvertelen kéz és kar használata és az érvényes találati felület helyettesítése	t.22-23	11.
Kezdés a "Rajta!" vezényszó elhangzása előtt	t.24	11.
Felemelkedés a kerekesszékből	t.25-26	12.
Az egyensúly elvesztése	t.27	12.
A kerekesszék megrongálódása	t.28	12.
Fogyatékoságból eredő megszakítás	t.29	12.
A mérkőzés időtartama	t.30-32	12.
Sérülés, a versenyző visszalépése	t.33	13.

6. FEJEZET BÍRÁSKODÁS ÉS A TALÁLATOK ELBÍRÁLÁSA	t.34	14.
A vezetőbíró	t.35	14.
Oldalbírók	t.36	15.
A bírók kijelölése		
Paralimpia Játékok, Világbajnokságok és Kontinensbajnokságok		
Egyéni versenyek	t.37	15.
Csapatversenyek	t.38	15.
Világkupa versenyek	t.39	16.
A találatok elbírálása		
A találat ténylegessége	t.40-41	16.
A találat érvényessége vagy elsőbbsége	t.42	16.
Szabályos felszerelés és a felszerelés vezetőbírói ellenőrzése	t.43-44	18.
Szabálytalan felszerelés	t.45	19.

II. RÉSZ TÖRVÍVÁS A VÍVÁS KONVENCIÓI

TALÁLAT ELÉRÉSÉNEK MÓDJA	t.46	22.
ÉRVÉNYES TALÁLATI FELÜLET		
Az érvényes találati felület elhatárolása	t.47	22.
Az érvénytelen találatok	t.48	23.
Az érvényes találati felület kiterjesztése	t.49	23.
A TALÁLAT ELBÍRÁLÁSA TÖRVÍVÁSBAN	t.50	23.
A találat ténylegessége	t.51-52	23.
A találat megsemmisítése	t.53-54	24.
A találat érvényessége vagy elsőbbsége		
Előzetes tudnivalók	t.55	25.
A vívómenet tiszteletben tartása	t.56-59	26.
A találatok megítélése	t.60	27.

III. RÉSZ PÁRBAJTÖRVÍVÁS A VÍVÁS KONVENCIÓI

TALÁLAT ELÉRÉSÉNEK MÓDJA	t.61	28.
AZ ÉRVÉNYES TALÁLATI FELÜLET	t.62-63	28.
A TALÁLAT ELBÍRÁLÁSA PÁRBAJTŐRBEN	t.64	29.
Alapelv	t.65	29.
A találatok megsemmisítése	t.66-69	29.

IV. RÉSZ KARDVÍVÁS A VÍVÁS KONVENCIÓI

TALÁLAT ELÉRÉSÉNEK MÓDJA	t.70	32.
AZ ÉRVÉNYES TALÁLATI FELÜLET	t.71-72	33.
A TALÁLATOK ELBÍRÁLÁSA KARDVÍVÁSBAN		
A találat ténylegessége és megsemmisítése	t.73	33.
A találat érvényessége vagy elsőbbsége		
Előzetes tudnivalók	t.74	34.
A vívómenet tiszteletben tartása	t.75-79	34.
A találatok megítélése	t.80	36.

V. RÉSZ A VERSENYEK FEGYELMI SZABÁLYAI

1. FEJEZET ALKALMAZÁS		
A szabályok személyi hatálya	t.81	38.
A rend és fegyelem fenntartása	t.82-83	38.
A versenyzők		
Becsületbeli kötelesség	t.84	39.
Egy ellenféllel való vívás megtagadása	t.85	39.
Időben való megjelenés	t.86	39.
A vívás illetana	t.87	40.
Versenyzői hozzáállás	t.88	42.
A csapatvezető	t.89	42.
A csapatkapitány	t.90	42.
Vezetőbírók és oldalbírók	t.91	42.
Edzők, technikusok és kíséző személyzet	t.92	42.
Nézők	t.93	43.
2. FEJEZET A FEGYELMI HATÓSÁGOK ÉS ILLETÉKESSÉGÜK		
Az eljárás	t.94	44.
Az eljárás elvei	t.95	44.
A vezetőbíró	t.96	44.
A Directoire Technique	t.97	45.
AZ IPC Végrehajtó Bizottsága a Paralimpiai Játékokon	t.98	45.
IWF –Központi Iroda, Fegyelmi Bizottság, Végrehajtó Bizottság	t.99	45.
3. FEJEZET BÜNTETÉSEK		
A büntetések osztályozása	t.100-101	46.
Víváshoz kötődő büntetések	t.103-105	46.
Fegyelmi büntetések	t.106-112	47.
A büntetések kihirdetése	t.113	48.

4. FEJEZET BÜNTETÉSEK ÉS AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK		
A büntetések típusai (csoportjai)	t.114	49.
Illetékesség	t.115	49.
Az első csoportba tartozó vétségek	t.116	50.
A második csoportba tartozó vétségek	t.117	50.
A harmadik csoportba tartozó vétségek	t.118	50.
A negyedik csoportba tartozó vétségek	t.119	50.
Vétségek és büntetések táblázata	t.120	51.
5. FEJEZET AZ ELJÁRÁS MÓDJA		
Alapelv	t.121	53.
Óvás és fellebbezés	t.122-123	53.
Vizsgálat – védelemhez való jog	t.124	53.
A döntéshozatal módja	t.125	53.
A vétség megismétlődése	t.126	54.
6. FEJEZET DOPPINGELLENŐRZÉSEK		
Doppingellenőrzések	t.127	54.

I. KÖNYV TECHNIKAI SZABÁLYOK

MEGJEGYZÉSEK: Az egész szabálykönyvben

- az **IWF** az **IWAS Wheelchair Fencing** rövidítése – Nemzetközi Kerekesszékesek és Amputáltak Sportszövetsége kerekesszékes vívás szekciója
- az **IWF EC** az **IWAS Wheelchair Fencing Executive Committee** rövidítése – az IWAS kerekesszékes vívás szekció végrehajtó bizottsága
- az egyes számban leírt vagy férfiakra vonatkozó szavak **szabályok** magukba foglalhatják a többes számú vagy nőkre vonatkozó szavakat **szabályokat** is, és fordítva is.

I. RÉSZ: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A HÁROM FEGYVERNEM KÖZÖS SZABÁLYAI

1. FEJEZET A SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA

A szabályok kötelező alkalmazása

- t.1. Ezek a szabályok módosítás nélkül kötelező érvényűek az „IWF hivatalos versenyein”, vagyis:
- a kerekesszékes Világ- és zóna Kontinensbajnokságokon, minden kategóriában
  - a Paralimpiai Játékok vívószámaiban
  - az összes kerekesszékes Világkupa versenyen.

2. FEJEZET MEGHATÁROZÁSOK

VERSENYEK

Csörte és mérkőzés

- t.2. Két vívó közötti barátságos küzdelmet *csörtének* nevezzük. Ha a csörte eredményét a versenyben is számításba veszik, akkor *mérkőzés* a neve.

Csapatmérkőzés

- t.3. Két különböző csapat vívói egymás elleni mérkőzéseinek összességét *csapatmérkőzésnek* nevezzük.

Verseny(szám)

- t.4. 1. A versenyszám a győztes meghatározásához szükséges mérkőzések összessége (egyéni versenyszámoknál) vagy csapatmérkőzések összessége (csapatversenyszámoknál).
2. A versenyszámokat a fegyvernemek, a versenyzők neme, kategóriája és kora szerint, valamint azáltal különböztetik meg, hogy egyénileg vagy csapatban vívják.
3. A vívó *kategóriáját* a fogyatékosága szerinti besorolása alapján határozzák meg. A besorolási eljárást a 4. Könyv: Besorolás c. részben írjuk le.

Bajnokság

- t.5. A *bajnokság* olyan verseny, amelynek az a célja, hogy megállapítsák, ki a legjobb vívó vagy a legjobb csapat az adott fegyvernemben egy IWAS nemzeti tagszervezetben, vagy egy adott régióban, vagy a világon egy meghatározott időszakra.

A VÍVÁS BÍRÁSKODÁSBAN ÁLTALÁNOSAN HASZNÁLT SZAKKIFEJEZÉSEK MAGYARÁZATA¹⁾

Vívóidő

- t.6. A *vívóidő* az az időtartam, amely egy egyszerű vívó akció végrehajtásához szükséges.

Támadó (offenzív) és védekező (defenzív) akciók

- t.7. 1. *Támadó akciók*: a támadás, a visszaszúrás (-vágás) és az ellen-visszaszúrás (-vágás).
- A *támadás* az a kezdeményező támadó akció, amelyet a kar nyújtásával és az ellenfél érvényes találati felületének folyamatos fenyegetésével hajtanak végre, megelőzve a kitörés vagy a lerohanás megindítását (v.ö. t.56ss, t.75ss).
  - A *visszaszúrás (-vágás)* annak a vívónak a támadó akciója, aki a támadást kivédte.
  - Az *ellen-visszaszúrás (-vágás)* annak a vívónak a támadó akciója, aki a visszaszúrást (-vágást) kivédte.
2. A *védekező akciókat* védeéseknek (hárításoknak) nevezzük.
- A *védeés* (hárítás) fegyverrel végrehajtott védekező akció egy érkező támadó akció megakadályozására (a találat megakadályozására).

Magyarázat:

- t.8. *Támadó akciók*

1. A támadás

Az akció *egyszerű*, ha egy mozdulattal hajtják végre

- akár *közvetlenül* (ugyanabban a vonalban),
- akár *közvetve* (másik vonalban).

Az akció *összetett*, ha több mozdulattal hajtják végre.

2. Visszaszúrás (-vágás)

A visszaszúrás (-vágás) lehet *azonnali* vagy *késleltetett*, attól függően, milyen akciót hajtanak végre és milyen sebességgel.

A visszaszúrás (-vágás) lehet:

a) Egyszerű közvetlen visszaszúrás (-vágás):

- *Egyenes (közvetlen)* az a visszaszúrás (-vágás), amely úgy találja el az ellenfelet, hogy nem lép ki abból a vonalból, amelyben a védeés (hárítás) történik.
- *Kötött (penge menti)* az a visszaszúrás (-vágás), amely során a fegyver a pengén végigcsúszva találja el az ellenfelet, a védeés (hárítás) után.

---

¹⁾Felhívjuk a figyelmet, hogy ennek a résznek nem célja a vívás megtanítása, vagyis nem helyettesítheti a tanulást, hanem csupán segíti az olvasót a szabályok megértésében.

b) Egyszerű közvetett visszaszúrás (-vágás):

- *Kerülő visszaszúrás (-vágás)*: az ellenfelet a védés vonalával ellentétes vonalban találja el (az ellenfél pengéjét alulról megkerülve, ha a védés a felső vonalban történt, illetve felülről megkerülve, ha a védés az alsó vonalban történt).
- *Visszaszúrás (-vágás) lendítéssel (coupé)*: az ellenfelet a védés vonalával ellentétes vonalban találja el (a penge mindig megkerüli az ellenfél pengéjének a hegyét).

c) Összetett visszaszúrás (-vágás)

- *Körző visszaszúrás (-vágás) (doublé-val)*: az ellenfelet a védés vonalával ellentétes vonalban találja el, miután teljes kört írt le az ellenfél pengéje körül.
- *Visszaszúrás (-vágás) „egy-kettővel”*: az ellenfelet a védés vonalában találja el, miután a penge először az ellentétes vonalban volt, az ellenfél pengéjét alulról megkerülve.

3. **Ellentámadások**

Az *ellentámadások* támadó vagy támadó-védekező akciók, amelyeket az ellenfél támadó akciója során hajtanak végre.

a) *Közbetámadás (tempószúrás)*

Támadás ellen végrehajtott ellentámadás.

b) *Kizáró közbetámadás*

Ellentámadás annak a vonalnak a lezárásával, amelyben az ellenfél támadásának be kell fejeződnie (l. még t.56ss, t.64ss, t.76ss).

c) *Tempó közbetámadás*: közbetámadás a vivóidőn belül (l. még t.59. t.79).

4. **Egyéb támadó akciók**

a) *Az ismétlés (remise)*

Egyszerű és azonnali támadó akció, amely az eredeti támadást követi, a kar visszahúzása nélkül, azután, hogy az ellenfél védekezett vagy hátrált, amikor az ellenfél visszaszúrás (-vágás) nélkül kikerül a pengével való érintkezésből, vagy pedig késleltetett, közvetett vagy összetett visszaszúrást (-vágást) hajt végre.

b) *A kettőzés (redoublement)*

Egy új, egyszerű vagy összetett akció olyan ellenféllel szemben, aki visszaszúrás (-vágás) nélkül védett, vagy aki az első akciót egyszerűen hátrálással vagy elhajlással (a találati felület elmozdításával) kerülte el.

c) *A megismételt támadás (reprise d'attaque)*

Egy új támadás, amelyet a vivóállásba történő visszatérés után azonnal végeznek.

d) *A kontratempó (contre temps)*

A támadó által az ellenfél közbetámadása ellen végrehajtott bármely akció.

VÉDEKEZŐ AKCIÓK

t.9. A védekek lehetnek *egyszerűek, közvetlenek*, ha a támadás vonalában hajtják végre őket.

A *körzövédekeket* (ellenvédekeket) a támadás vonalával ellentétes vonalban végzik.

Szúróhegy vonalban helyzet

t.10. A szúróhegy vonalban helyzet egy olyan különleges helyzet, amelyben a vívó a karját egyenesen kinyújtva tartja és a fegyver hegyével folyamatosan fenyegeti az ellenfél érvényes találati felületét (l. még a t.56.3.a/b/c, t.60.4.e, t.60.5.a, t.76, t.80.3.e, t.80.4.a/b pontokat).

3. FEJEZET A VÍVÓTÉR

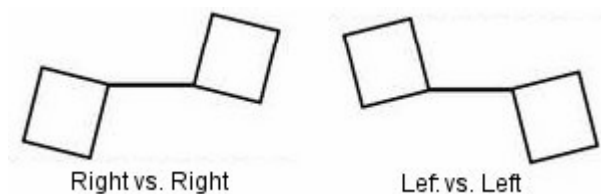
t.11. A vívótér felülete legyen egyenletes és vízszintes. Egyik vívónak sem jelenthet előnyt vagy hátrányt, különös tekintettel a világításra.

t.12. 1. A vívótérnek azt a részét, amelyet vívásra használnak, *pástonak* nevezzük.
2. Mindhárom fegyvernemben ugyanolyan pástot használnak a versenyeken.

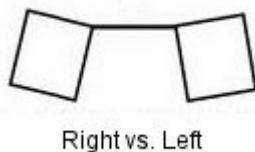
t.13. 1. A kerekesszékes vívásban *vívókeretet* használnak a páston a kerekesszékek rögzítésére.
2. A keretet úgy kell kialakítani, hogy a vívók jól tudják használni a vívókarjukat (lásd az 1. és 2. ábrát).
3. Az IWF versenyeken használt összes keretet jóvá kell hagyatni az IWF EC-vel és meg kell felelnie az m.61. pontban leírt követelményeknek.
4. A vívás során a vívóknak olyan kerekesszékekben kell ülniük, amely megfelel az m.25.9. pontban leírt szabályoknak.

- t.14. Olyan méretű pástot kell használni, amely biztosítja a korrekt vívást. Törvívásban és párbajtörvívásban a vívókeret körül kell lennie egy olyan fémvezető területnek (fém pástnak), amely elég nagy ahhoz, hogy el lehessen kerülni a talajon való találatot.

1. ábra vívókeret elhelyezése:
jobbkezes jobbkezes ellen és balkezes balkezes ellen

2. ábra vívókeret elhelyezése:
jobbkezes balkezes ellen

4. FEJEZET A VÍVÓK FELSZERELÉSE (Fegyverek – Felszerelés – Öltözet)

A vívók felelőssége

- t.15. 1. A vívók saját maguk felelnek a fegyverükért, a felszerelésükért és az öltözködésükért továbbá saját kockázatukra vívnak.
2. Az IWF hivatalos versenyének színhelyén (ide értve az edzőtermeket is) a bemelegítő vagy edzést végző vívónak kötelező a FIE előírásainak megfelelő vívóöltözetet és fegyvereket használnia.

Az iskolát adó személynek legalább a szabályoknak megfelelő mesterplaszttront, kesztyűt és fejkendőt kell viselnie.

Az iskolázó vívónak legalább fejkendőt és kesztyűt kell viselnie.

A verseny felügyelőjének vagy a Directoire Technique tagjának büntetnie kell mindenkit, aki megszegi a fenti szabályokat, először sárga lappal, ismételt szabályszegés esetén pedig fekete lappal.

3. A jelen Szabályokban és a mellékelt előírásokban részletezett biztonsági intézkedések és ellenőrzési módszerek (I. Felszerelési Szabályok) célja a vívók biztonságának növelése, de önmagukban a biztonságot nem tudják garantálni. Ezért a felelősség – bármilyen módon alkalmazzák a szabályokat- semmiképpen sem hárítható át az IWF EC-re, sem a versenyek szervezőire, sem hasonló szervezetek hivatalos személyeire vagy személyzetére, sem pedig egy esetleges baleset okozóira.

5. FEJEZET VÍVÁS (KÜZDELEM)

A fegyverfogás módszere

- t.16.** 1. Mindhárom fegyvernemben a védekezést kizárólag a kosár és a penge külön-külön vagy együttes használatával lehet végrehajtani.
2. Ha a markolaton nincs speciális szerkezet vagy rögzítőszíj vagy annak nem különleges az alakja (pl. ortopéd), akkor a vívó csak oly módon tarthatja a fegyvert, ami megfelel az adott pozíciónak (helyzetnek), miközben felveszi a távolságot.
- Továbbá, a fegyvert nem lehet – akár állandóan, akár ideiglenesen – nyíltan vagy leplezve hajítófegyverré alakítani; úgy kell használni, hogy a támadó akció során a kéz ne hagyja el a markolatot, és ne csúszkáljon a markolaton előlről hátulra.
3. Ha a markolaton speciális szerkezet vagy rögzítőszíj van, vagy az alakja különleges (pl. ortopéd), akkor úgy kell tartani, hogy a hüvelykujj felső felülete a (tőr és párbajtőr) penge vájátával egy síkban legyen, illetve kard esetén merőleges legyen a penge hajlási síkjára.
3. A fegyvert egy kézzel kell használni; a vívó a mérkőzés végéig nem cserélhet kezét, kivéve, ha a vezetőbíró erre külön engedélyt ad a kéz vagy a kar sérülése miatt.
4. Ha a vívó markoló képessége vagy a fegyveres kéz irányítása erősen csökkent, két IWF besorolási szakember engedélyével a fegyver hozzáköthető a vívó kezéhez. A kötést a fegyvert fogó kéz ruhaujj-nyílása közvetlen közelében, azt lefedve kell elhelyezni, és a kötésnek kielégítő védelmet kell biztosítani a fegyvert tartó kéz számára (m.25 és m.33 pontok).

Felállítás „Állás” pozícióba

- t.17.** 1. Az elsőként szólított vívónak a vezetőbíró jobb oldalán kell elhelyezkednie, kivéve a jobb- és balkezes vívók közötti mérkőzést, ha a balkezes vívót szólították elsőként. A csoportmérkőzések során, ha egy vívónak két asszót kell vívnia egymást követően, akkor maradhat a kerekesszékében a vívókereten ugyanazon az oldalon.
2. A versenyzők akkor helyezkednek állás pozícióba, amikor a vezetőbíró kiadja az „Állás!” utasítást, majd megkérdezi „Kész?”. Igenlő válasz esetén, vagy tagadó válasz hiányában jelt ad a küzdelem megkezdésére a „Rajta!” vezényszóval.
3. A vívók kötelesek helyes állás pozícióba helyezkedni, és a vezetőbíró „Rajta!” vezényszaváig tökéletesen mozdulatlanok maradni.
4. A versenyzők függőleges testhelyzetben veszik fel a vívóállást. A mérkőzés elején és a mérkőzés során is függőleges testhelyzetben ülnek a kerekesszékük közepén. A fegyvert fogó kéz nincs kinyújtva, a pengéik nem érintkeznek, és a fegyverük esúcsa hegye nem érhet tovább az ellenfél kosarának elejénél.
5. Ha a vívók nem tudnak megegyezni a pengék „Állás” pozícióját illetően, a vezetőbíró talál megoldást, amely felváltva alkalmazható a későbbi hasonló szituációkban. A vezetőbíró gondoskodik arról, hogy egyik vívó se kerüljön kedvezőbb helyzetbe ennek a szabálynak az alkalmazása révén.
6. A küzdelem újraindításakor a versenyzőket ismét „állás” pozícióba kell helyezni úgy, hogy függőleges felsőtesttel ülnek a kerekesszék közepén. Ha egy vívó

szisztematikusan az ülőhelyzet változtatásával akar előnyhöz jutni a „Rajta!” vezényszó előtt, az büntetést kap a t.114, t.116, t.120 cikkelyek szerint.

7. Tőrben és kardban a vívóállás nem történhet vonal helyzetben.

A küzdelem megkezdése, megállítása és újrakezdése

- t.18.** 1. A küzdelem kezdetét a „Rajta!” vezényszó jelzi. A „Rajta!” vezényszó előtt semmilyen mozgás nem megengedett (l. még a t.24. pontot).
2. A küzdelem az „Állj!” vezényszó hallatán áll le, kivéve, ha olyan rendkívüli események történnek, amelyek módosítják a küzdelem szokásos és normál feltételeit (l. még t.32.1/2 pontot).
3. Az „Állj!” vezényszó elhangzása után a versenyzők nem indíthatnak új akciót; csak az a mozdulat marad érvényes, amelyet a vezényszó kiadása előtt kezdtek el. Minden más, ami a vezényszó után történik, teljes mértékben érvénytelen (de l.még t.32.1/2).
4. Ha a versenyző az „Állj!” vezényszó elhangzása előtt áll meg, és találatot kap, a találat érvényes.
5. Akkor is kiadható az „Állj!” vezényszó, ha a vívók küzdelme veszélyes, zavaros vagy a szabállyal ellentétes, ha az egyik vívó fegyvertelenné válik, elveszíti az egyensúlyát vagy ha a kerekesszék rögzítése elenged, vagy ha a vezeték lekapcsolódik a párbajtőr laméköpenyéről (l. még t.27, t.54.5 és t.73.4.j.).
6. A vezetőbíró csak különleges körülmények esetén adhat engedélyt a vívónak a pást elhagyására. Ha a vívó engedély nélkül elhagyja a pástot, akkor a t.114, t.116 és t.120 cikkelyekben leírt büntető intézkedéseket kell alkalmazni.

Közelharc

- t.19.** Közelharc addig engedhető meg, amíg a vívók korrekt módon tudják használni a fegyvereiket, és – tőr- és kardvívás esetén – a vezetőbíró tudja követni az akciót.

t.20. -

Elhajlás helyváltoztatás (a találati felület elmozdítása)

- t.21.** 1. A helyváltoztatás (találati felület elmozdítása) és az elhajlás (lebukás) megengedett akkor is, ha az akció során a fegyver nélküli kéz érintkezésbe kerül a pásttal.
2. A mérkőzés során tilos hátat fordítani az ellenfélnek. Ilyen vétség esetén a vezetőbíró megbünteti a vétkes vívót a t.114, t.116 és t.120 cikkelyekben foglaltak szerint és a vétkes vívó által elért találatot megsemmisíti.

A fegyvertelen kéz és kar használata és az érvényes találati felület helyettesítése

- t.22.** 1. A fegyvertelen kezét és kart tilos támadó vagy védekező akció végrehajtására használni (l. még: t.114, t.117, t.120). Ha ilyen szabálytalanság történik, a vétkes vívó által elért találatot megsemmisítik és a vétkes vívó a 2. csoportba tartozó vétségért jár büntetést kapja (piros lap).
2. Tőr- és kardvívásban tilos a küzdelem folyamán az érvényes találati felületet fegyvertelen karral vagy kézzel vagy bármely más érvénytelen felülettel vagy rendellenes mozdulattal takarni vagy fedni (l. a t.114, t.116 és t.120. pontot); a vétkes vívó által elért találatot megsemmisítik.

- a) Ha a küzdelem során a vívó az érvényes találati felületet fedi vagy takarja, a vétkest az 1. csoportban szereplő büntetésekkel kell sújtani (l. még a t.49.1., t. 72.2. cikkelyeket is).
  - b) Ha a küzdelem során az érvényes találati felület fedése vagy takarása folytán a szabályosan bevitt találat érvénytelen jelez, a vétkes vívó az 1. csoportban szereplő büntetéseket kapja (l. a t.49.1., t. 72.2. cikkelyeket is) és az így adott találatot a versenybíró érvényesnek ítéli.
3. A küzdelem során a vívó semmilyen körülmények között nem foghatja a fegyvertelen kezével az elektromos felszerelés bármely részét (l. t.114, t.116, t.120); a vétkes vívó által elért találatot megsemmisítik.
- t.23.** 1. Ha a mérkőzés során a vezetőbíró észreveszi, hogy valamelyik vívó a fegyvertelen karját és/vagy kezét használja, vagy az érvényes találati felületet egy érvénytelen felülettel takarja vagy lefedi, kérheti két semleges bíró segítségét, akiket a DT jelöl ki.
2. Ezek a bírók – egy-egy a pást két oldalán – megfigyelik a mérkőzés minden mozzanatát, és kézfelemeléssel vagy a vezetőbíró kérdésére válaszolva jelzik, ha használták a fegyvertelen kezét vagy kart, vagy ha a vívó az érvényes találati felületet takarta vagy lefedte egy érvénytelen felülettel (l. még t.49, t.114, t.116, t.120).
3. A vezetőbíró felkérheti a vívókat, hogy cseréljenek helyet azért, hogy az a vívó, aki a szabálytalanságot elköveti, ne háttal legyen neki.

Kezdés a „Rajta!” vezényszó elhangzása előtt

- t.24.** A „Rajta!” vezényszó elhangzása előtt tilos elkezdni a vívást, illetve mozogni. E szabály megsértése esetén a vezetőbíró az 1. csoportba tartozó vétségekért járó büntetést szabja ki (l. még t.114, t.116, t.120).

Felemelkedés a kerekesszékből

- t.25.** Amikor a vívó lába elhagyja a kerekesszék lábtartóját vagy a vívó a padlót használja előnyszerzés céljából, a vezetőbíró a t.114, t.116 és t.120-as cikkelyekben leírt büntetést szabja ki. A vétkes vívó által elért találatot megsemmisítik.
- t.26.** Tilos felemelkedni a kerekesszék üléséből. Az ilyen vétséget elkövető vívóval szemben a t.114, t.116 és t.120 pontokban leírt büntetést szabják ki. A vétkes vívó által elért találatot megsemmisítik.

A fél far felemelése a kerekesszékből megengedett és nem vonja maga után a mérkőzés leállítását.

A szabályok érvényesítése érdekében a vezetőbíró a vívók megfigyelésére hívhat két további bírót, akiket a DT nevez ki.

Az egyensúly elvesztése

- t.27.** 1. Ha egy versenyző elveszíti az egyensúlyát támadás közben vagy amiatt, hogy kikapcsolódott a kerekesszékének rögzítése, a vezetőbíróknak azonnal „Állj!” vezényszót kell kiadnia. Ez nem von maga után semmiféle büntetést.

Azonban,

- a szándékos egyensúlyvesztés az 1. csoportba tartozó vétségnek számít és a t.114, t.116 és t.120-as cikkelyben leírt büntetést kell adni;
  - a kerekesszék rögzítésének szándékos kikapcsolása a távolság újramérése érdekében a 2. csoportba tartozó vétségnek számít (t.114, t.117, t.120).
2. Az egyensúlyvesztés előtt elért találat érvényes, ha az akciót az „Állj!” vezényszó elhangzása előtt kezdték meg. Az egyensúlyvesztés után elért találatokat törölni kell.

A kerekesszék megrongálódása

- t.28.** 1. Ha a vívó kerekesszéke megsérül vagy meghibásodik, a vezetőbíró szigorúan csak annyi időt engedélyezhet, amennyi a javításhoz vagy cseréhez kell. Max. 10 perc után a vezetőbíró ismét köteles elindítani a küzdelmet. Ha a vívó képtelen folytatni a küzdelmet, a vezetőbíró úgy dönt, hogy a vívónak vissza kell lépnie (egyéni versenyszámok) és/vagy le kell cserélni a versenyzőt, ha erre van lehetőség (csapatverseny esetén).

Ugyanannak a napnak a további részében a vívónak már nem lehet több megszakítása, hacsak az nem egy másik meghibásodás miatt történik.

A DT a verseny hatékony lebonyolítása érdekében módosíthatja a mérkőzések sorrendjét a körmérkőzésekben.

2. A kerekesszék megrongálása előnyszerzés céljából a 2. csoportba tartozó vétségnek számít és a t.114, t.117 és t.120 pontokban leírt büntetést vonja maga után.

Fogyatékoságból eredő megszakítás

- t.29.** A fogyatékosággal kapcsolatos bármilyen körülmény fellépte esetén (pl. akarattalan görcs) a vezetőbíró korlátozás nélkül engedélyezheti a normál állapot helyreállításához szükséges időt. A vezetőbíró saját belátása szerint cselekedhet annak érdekében, hogy e szabályból ne lehessen tisztességtelen előnyt szerezni.

A mérkőzés időtartama

- t.30.** 1. A küzdelem időtartamán a tényleges időtartamot, vagyis a „Rajta!” és az „Állj!” vezényszavak között eltelt időt kell érteni.
2. A mérkőzés időtartamát a vezetőbíró vagy az időmérő bíró regisztrálja. Az összes hivatalos verseny döntőiben és azokon a mérkőzéseken, ahol időmérő készülék látható a nézők számára, az időmérőt úgy kell elhelyezni, hogy az látható legyen a páston lévő két vívó és a vezetőbíró számára is.
3. A mérkőzés tényleges időtartama:
- körmérkőzések esetén: 5 találat, maximum 3 perc;
  - egyenes kieséses mérkőzések esetén: 15 találat, maximum 9 perc, három 3 perces periódusra osztva, egy perc szünettel két periódus között;
  - csapatmérkőzések esetén: 3 perc minden váltásra vagy mérkőzésre.

- t.31.** 1. A vívók a küzdelem minden megszakításánál megkérdezhetik, mennyi idő áll még a rendelkezésükre.

2. Az ellen a vívó ellen, aki helytelenül próbál megszakítást kiprovokálni vagy azt meghosszabbítani a t.114, t.116 és t.120 pontban leírt büntetést kell alkalmazni.

- t.32.** 1. A szabályos vívóidő lejártá után abban az esetben, ha az időmérő készülék össze van kapcsolva a találatjelző géppel (ami kötelező a hivatalos IWF versenyek döntőiben), az

automatikusan erős hangjelzést ad ki és automatikusan lekapcsolja a találatjelző gépet, de nem érvényteleníti a lekapcsolás előtt elért találatokat. A küzdelem a hangjelzésre áll le.

2. Ha az óra nincs összekötve a találatjelző géppel, az időmérő „Állj!” vezényszót ad ki (vagy hangjelzést hoz működésbe), ezzel leállítva a küzdelmet, de ebben az esetben még az elindított szűrés sem érvényes.
3. Ha az óra meghibásodik vagy az időmérő hibát követ el, a vezetőbíró becsli meg, mennyi vívóidő maradt még hátra.
4. Vezeték nélküli (wireless) találatjelző gép használatakor, a vívóidő letelte után adott találatokat nem lehet megadni akkor sem, ha ég a lámpa a vezeték nélküli találatjelző gépen.

SÉRÜLÉS VAGY GÖRCES, A VERSENYZŐ VISSZALÉPÉSE

- t.33.**
1. A mérkőzés során keletkező sérülés esetén, amelyet az IWF kiküldött vagy az ügyeletes orvos megfelelő módon igazol, a vezetőbíró szünetet rendel el, amely nem lehet hosszabb 10 percnél. Az időt attól a pillanattól kell számítani, amikor az orvos megállapítja a sérülést és a szünetet szigorúan csak a kezelésre lehet felhasználni. Ha az orvos úgy ítéli meg a 10 perces szünet letelte előtt vagy annak végén, hogy a sérült vívó képtelen folytatni a küzdelmet, eldönti, hogy visszalépteti-e a vívót (egyéni versenyszámban) és/vagy lecserélhető-e a versenyző, ha arra van mód (csapat versenyszám esetén) (l. még o.44.11.a/b).
  2. Ugyanannak a napnak a hátralévő részében a vívó számára nem engedélyeznek még egy megszakítást (szünetet), kivéve, ha az nem az előző sérülés következménye.
  3. Ha a vívó szünetet kér, amelyet az IWF kiküldött vagy az ügyeletes orvos nem tart indokoltnak, a vezetőbíró büntetést szab ki ellene a t.114, t.117 és t.120 pontban leírtak szerint.
  4. Csapatversenyeken az a vívó, akit az orvos a küzdelem folytatására képtelennek ítélt, ugyanannak az orvosnak a tanácsára folytathatja a versenyt ugyanazon a napon, a későbbi mérkőzéseken.
  5. A DT a verseny hatékony lebonyolítása érdekében a körmérkőzéseken belül módosíthatja a mérkőzések sorrendjét (l. még o.16.1).

6. FEJEZET BÍRÁSKODÁS ÉS A TALÁLATOK ELBÍRÁLÁSA

- t.34.**
1. A vezetőbírói vagy oldalbírói (versenybírói) kinevezés elfogadása azt jelenti, hogy az érintett személy becsületbeli kötelességének tekinti a szabályok betartását és betarttatását és feladatát a legszigorúbb pártatlansággal és teljes odafigyeléssel látja el.
  2. A verseny alatt a bírók semmiféle más tisztséget nem tölthetnek be, pl. a DT tagja, csapatkapitány, nemzeti szövetség kiküldöttje, edző, stb.

A vezetőbíró

- t.35.**
1. Minden vívó mérkőzést az FIE IWF által jóváhagyott bíró vezethet, aki IWF bírói engedéllyel rendelkezik.
  2. A vezetőbíróknak sokrétű a feladata:

- a) Név szerint szólítja a versenyzőket (l. még t.86.1, t.86.5/6).
- b) Vezeti a mérkőzést.
- c) Minden mérkőzés előtt ellenőrzi a vívók fegyverét, kerekesszékét, öltözetét és felszerelését, az alábbi előírások szerint.
- d) Felügyeli az elektromos találatjelző gép helyes működését. Saját kezdeményezésére vagy valamelyik csapatkapitány vagy versenyző kérésére elvégzi a gép ellenőrzéséhez és a hibák lokalizálásához szükséges teszteket. Megakadályozza, hogy a vívók zavarják a teszteket a felszerelésük alkalmatlan pillanatban történő lekapcsolásával vagy lecserélésével.
- e) Irányítja az oldalbírókat (versenybírókat), időmérőket, jegyzőkönyvvezetőket, stb.
- f) A vezetőbíró ülhet és úgy helyezkedik el és mozog, hogy mindig tudja követni a mérkőzést és mindig lássa a jelzőlámpákat is.
- g) Bünteti a vétségeket (l. t.96.2).
- h) Megítéli a találatokat (l. t.40ss).
- i) Fenntartja a rendet (l. még t.96.1-4).
- j) Amikor szükség, köteles konzultálni a szakemberekkel az elektromos találatjelző működéséről (l. még o.7).

Oldalbírók

- t.36.**
1. A vezetőbíró a feladatait az automatikus találatjelző gép segítségével látja el. Segítségére lehet két oldalbíró is, akik a fegyvertelen kéz és kar használatát, az érvényes találati felület helyettesítését, párbajtőr esetén a padlót ért találatokat, az ülőhelyzet megváltoztatását, a kerekesszékéből való felemelkedést vagy a szabályzatban felsorolt egyéb vétségeket figyelik (l. még t.120).
  2. Kötelező az oldalbírók használata az összes egyéni versenyszám döntőiben és a csapatverseny döntőjében (két csapat).
  3. Az oldalbírók a vezetőbíró két oldalán, a pást két oldalán helyezkednek el és a küzdelem minden mozzanatát figyelik.
  4. Az oldalbírók minden mérkőzés félidejében vagy minden egyenes kieséses mérkőzés periódusai között, illetve csapatverseny esetén minden mérkőzés után helyet cserélnek, hogy ne mindig ugyanazt a versenyzőt figyeljék.

A bírók és video-bírók kijelölése

Paralimpiai Játékok, Világ- és Kontinensbajnokságok

Video-bíró lehet:

- a) az a versenybíró, aki érvényes IWF licence-szel rendelkezik;
- b) akit kiképeztek a video általi segítségnyújtásra;
- c) aki más nemzetiségű, mint a páston levő vívók;
- d) aki más nemzetiségű, mint a vezetőbíró.

Egyéni versenyek

- t.37.** 1. Körmérkőzésekre és az egyenes kieséses táblára az IWF Bírák Bizottságának Kiküldötte sorsolással választja ki a bírókat.
2. Körmérkőzések esetén a vezetőbíró nem lehet ugyanolyan nemzetiségű, mint a vívók bármelyike.
3. Minden egyes fegyvernem esetén az egyenes kieséses táblákra az IWF Bírák Bizottságának Kiküldötte a jelenlévő bírókból minden egyes fegyvernemre összeállítja a legjobb bírók névsorát (a szezon során szerzett érdemeik alapján).
- Legalább 7-8 bíró közül sorsolással jelölnék ki vezetőbírókat minden mérkőzés-párhoz, hogy a tábla sorrendjében vezessék le a mérkőzéseket. A bírók nem lehetnek ugyanolyan nemzetiségűek, mint az adott kettős mérkőzés-pár bármelyik versenyzője.
4. Minden forduló végén az IWF Bírák Bizottságának Kiküldötte visszahívhat egy vezetőbírókat, akinek a teljesítménye nem volt kielégítő. Ilyen határozatot a DT jelenlévő tagjai szavazattöbbséggel hozhatnak. Azonban, kivételes esettől eltekintve a vezetőbíró nem cserélhető le mérkőzés közben. Ha erre sor kerül, a jól megalapozott döntést a DT jelenlévő tagjainak szavazattöbbséggel kell meghozni (ez a szabály vonatkozik a csapatmérkőzésekre is).
5. A négyes döntőhöz az IWF Bírák Bizottságának Kiküldötte az egyenes kieséses táblák befejezése után azonnal négy vezetőbírókat választ sorsolással legalább 7-8 bíró közül. Ezek a bírók nem lehetnek ugyanolyan nemzetiségűek, mint a döntőben versenyző vívók. A döntő előtt 10 perccel a Bírói Kiküldött sorsolással kiválasztja a vezetőbírókat, a következő sorrendben: I. középdöntő, II. középdöntő, döntő és 3-ik helyért folyó mérkőzés (Paralimpiai Játékok).
6. A t.37.2 és a t.37.3 sz. cikkelyeknek megfelelően a video-bírókat sorsolás útján jelölik ki. A video-bíró nevét és nemzetiségét is fel kell tüntetni, a vezetőbíróé mellett, a csoportforduló vagy a mérkőzések jegyzőkönyvében.

Csapatversenyek

- t.38.** A t.37. 3), 4) és 5) pontokban leírt szabályok érvényesek a csapatversenyekre, minden mérkőzésen két bíró dolgozik.

Világkupa versenyek

- t.39.** A DT a fenti t.37 és t.38 pontokban leírt szabályokat alkalmazza, a döntőkben az IWF Bírák Bizottságának kiküldöttének közreműködésével.

A találatok elbírálása

A találat ténylegessége

- t.40.** 1. A találat *ténylegességét* a találatjelző gép jelzése alapján és szükség esetén az oldalbírók megkérdezése után állapítják meg (l. még t.36).
2. A találat megállapításához csak a találatjelző gép saját lámpáinak, illetve kiegészítő lámpáinak jelzéseit lehet figyelembe venni. A vezetőbíró semmilyen körülmények között sem ítélni meg a találatot, ha azt a gép nem jelezte megfelelő módon (kivéve a t.49.1 pontban leírtakat vagy büntető találat megítélését).

- t.41.** Másrészt, a fegyvernemeknél felsorolt esetekben a vezetőbíró köteles törölni a gép által regisztrált találatot (l. t.53ss, t.66ss, t.73).

A találat érvényessége vagy elsőbbsége

- t.42.** 1. Amint a küzdelem leáll, a vezetőbíró röviden elemzi az utolsó vívómenet mozdulatait (akcióit).
2. A találat ténylegességének megállapítása után a vezetőbíró a szabályok alkalmazásával megállapítja, melyik vívót ért találat vagy mindkettőt ért találat (párbajtőr) vagy a találat nem volt érvényes (l. még t.55ss, t.64ss, t.74ss).

3. Video bírászkodás

- a) A video bírászkodás mindhárom fegyvernemben kötelező a Világbajnokságokon és a Paralimpiai Játékok versenyein. Alkalmazható az összes többi IWF versenyen.
- i) A nyílt Világbajnokságok egyéni versenyszámaiban a video bírászkodás a negyeddöntőktől (legjobb 8 vívó) fogva kötelező, csapat versenyszámoknál az elődöntőktől. 4 video bírászkodás céljára felszerelt pást szükséges.
- ii) A Paralimpiai Játékok egyéni- és csapatversenyein a video bírászkodás, mindhárom fegyvernemben, a teljes verseny folyamán kötelező.

b) Visszajátszások

Az egyéni- és csapatversenyeken csak a páston levő vívó jogosult kérni a video bírászkodáshoz szükséges visszajátszást.

- i) Az egyéni versenyen a vívó:

- a csoportmérkőzések során, mérkőzésenként egy alkalommal kérheti a visszajátszást.
- a közvetlen kieséses mérkőzésen két lehetősége van video visszajátszás kérésére.

Ha a vezetőbíró a video bírászkodást kérő vívónak ad igazat, a visszajátszás lehetőségét visszakapja.

- ii) Csapatversenyen a vívók váltásonként egyszer kérhetik a video visszajátszást és ha a vezetőbíró nekik ad igazat, ezt a lehetőséget visszaszerzik.

- iii) Akkor, amikor video bírászkodást kérnek, a vezetőbíró a video bíróhoz sétál, közösen visszanezlik a video-felvételt és az akció elemzése után a vezetőbíró közli a végleges döntést.

- c) A visszajátszások száma nem lehet több 4-nél. A vezetőbíró választ, hogy a valóságos sebességgel vagy az általa kiválasztott megfelelő lassítással nézi vissza az akciót.
- d) A vezetőbíró a döntése előtt, mindenkor és minden fegyvernemben megnézheti saját monitorát.
- e) A mérkőzés végén, ha az állás egyenlő, a döntő találat megítélése előtt a vezetőbírónak kötelező alkalmaznia a video bírászkodást, kivéve a t.42.3.d) cikkelyben leírt esetet.
- f) A video bírónak lehetősége van mindenkor kérni a vezetőbírótól a video visszajátszását.
- g) A vezetőbíró és a video bíró, miután elemezték az akciót, amely lehet:
- a vezetőbíró kezdeményezésére

- az egyik vívó kérésére
- egyenlő állásnál a döntő találat megítélése előtt
- a video bíró kérésére

a vezetőbíró ennek alapján hozott döntése végleges. Ugyanannak az akciónak a visszajátszását már nem kérhetik.

4. A döntőbíró a következő karjelzéseket alkalmazza (3. ábra)

A VÍVÓ VERSENYBÍRÓ MOZDULATAI ÉS VEZÉNYSZAVAI

Állás!

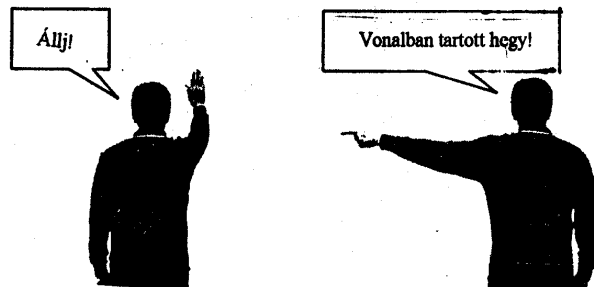
Kész?

Rajta!

A vívók vívóállásban állnak.

Meggyőződik, hogy a vívók készen vannak.

A küzdelem megkezdése/újrakezdése.

Állj!

Vonalban tartott hegy!

Találat előtt megállítja a küzdelmet a jobb oldalán lévő vívó miatt.

A jobb oldali vívó vonalban tartott hegy helyzete a bal oldali vívó felé.

Támadás/
Közbetámadás/
Ellentámadás!

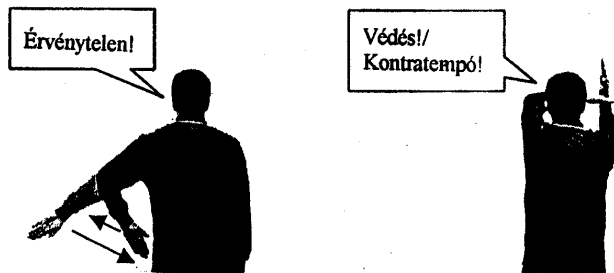
Találat!

Pont!

A jobb oldali vívó támadása/közbetámadása/
Ellentámadása

A bal oldali vívó találatot kapott.

1 pont a jobb oldali vívó javára.

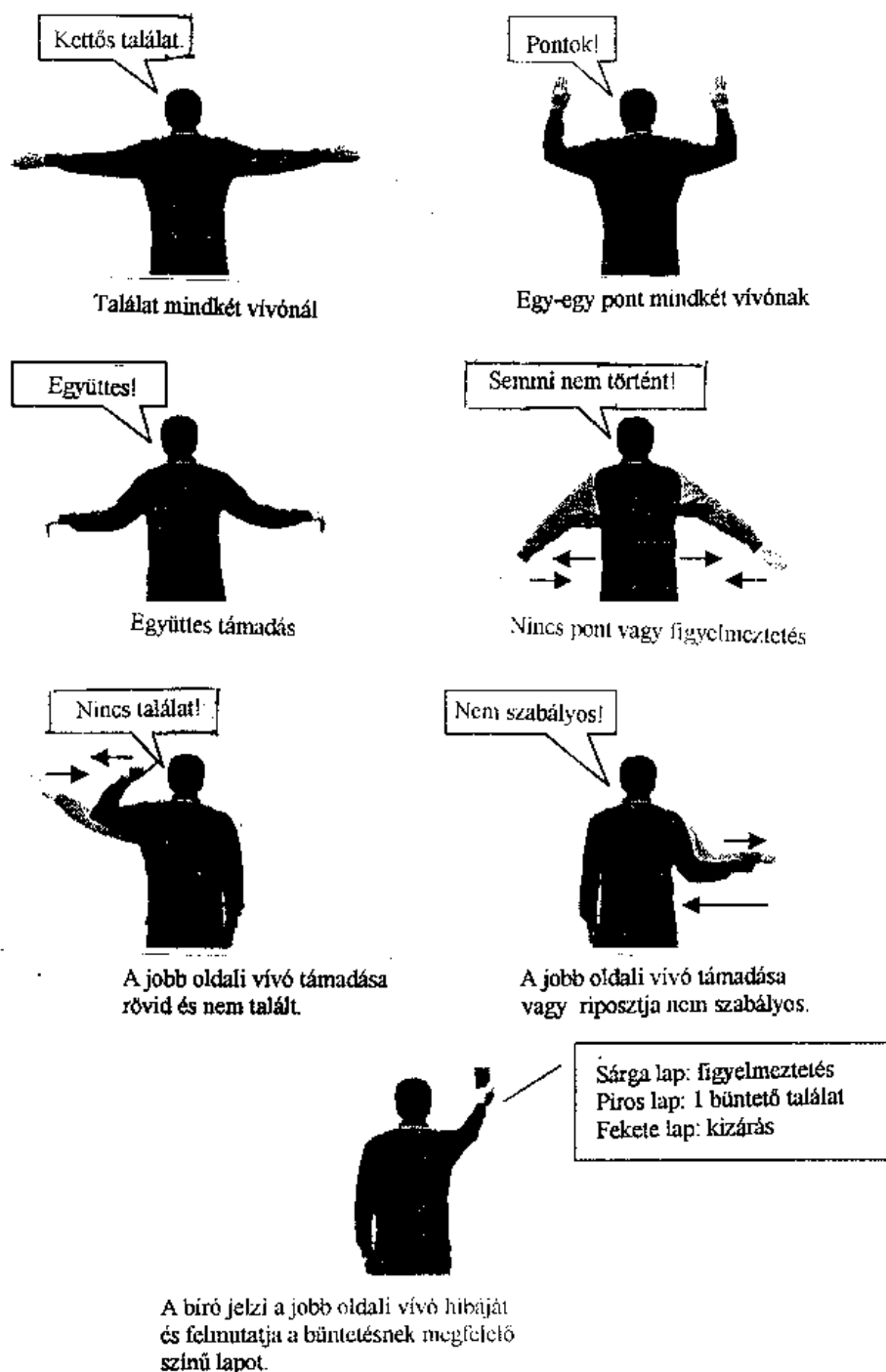
Érvénytelen!

Védés/
Kontratempo!

Érvénytelen találat a bal oldali vívó találati felületén.

A jobb oldali vívó által végrehajtott védés vagy kontratempo.

3. ábra A vezetőbíró karjelzései és vezényszavai

Megjegyzések:

- 1) A bíró levezeti az akciót és a fenti szavakkal és mozdulatokkal jelzi a döntéseket.
- 2) Az akciónak megfelelően a bíró, mozdulat nélkül, még az alábbi szavakat használja: visszaszúrás/vágás! (ríposzt), ellen visszaszúrás/vágás! (kontraríposzt), megismételt szúrás/vágás! (rimessza), megismételt támadás! (repríz) vagy kitérés! (redoublement).
- 3) A vívók, udvarias formában, kérhetik a vezetőbírótól, hogy részletesebben vezesse le az akciót.
- 4) Minden mozdulat 1-2 másodpercig tarthat, határozottnak kell lennie és szabályosan kell azt végrehajtani. (A fenti példákban a bíró a jobb oldalán lévő vívó akcióit mutatjuk be).

3. ábra A vezetőbíró karjelzései és vezényszavai (folyt.)

A szabályos felszerelés és a felszerelés ellenőrzése a vezetőbíró által

- t.43. 1. A körmérkőzések, csapatmérkőzések vagy egyenes kieséses mérkőzések megkezdése előtt a vezetőbíró köteles összehívni a versenyzőket és ellenőrizni az alábbiakat (l. még t.35.2.c):
- a) minden fegyvernemben a FIE garancia jelzés megléte a vívók felszerelésén (ruházat, fejkendő);
  - b) tőrnél: az elektromos vezető mellény megfelel-e az m.28 cikkely előírásainak amikor a versenyző függőleges helyzetben ül, „állás” pozícióba helyezkedett vagy kitörésben van;
  - c) párbajtőrnél: a vívókabát anyagának felülete nem túl csúszós-e és a kabát megfelel-e az előírásoknak;
  - d) kardnál: az elektromos vezető mellény megfelel-e az m.34 cikkely előírásainak amikor a versenyző függőleges helyzetben ül, „állás” pozícióba helyezkedett vagy kitörésben van;
  - e) mindhárom fegyvernemnél: viseli-e minden egyes vívó a kabátja alatt az előírt, 800 Newton ellenállású védő mellényt;
  - f) mindhárom fegyvernemnél: a vívóknál nincs semmilyen elektromos távközlési eszköz, amely lehetővé tenné a kommunikációt egy páston kívüli személlyel a mérkőzés alatt;
  - g) a kerekesszékek megfelel az előírásoknak és rajta vannak a megfelelő ellenőrző jelzések;
  - h) a láb-protéziseket levették (m.25.8).

Körmérkőzések és egyenes kieséses mérkőzések esetén (Világkupák és Világbajnokságok) az ellenőrzés a versenyzők névsorolvasásakor (szólításakor) történik meg. Az egyenes kieséses mérkőzéseknél (a Paralimpiai Játékokon) és a döntőkben az ellenőrzést a gyülekezési területen kell elvégezni.

A hivatalos IWF (felnőtt és junior) versenyek rendezői kötelesek gyülekező területről gondoskodni.

- 2. A paralimpiai egyenes kieséses mérkőzéseknél és a döntőkben, a Világ- és Kontinens bajnokságok és a Világkupa versenyek döntőiben a mérkőzés két versenyzője köteles a pást közelében lévő ellenőrző zónában megjelenni a pástra lépésük előtt 30 perccel. A felszerelésüket a SEMI (vagy a Világkupa döntőkre kinevezett) szakértők ellenőrzik le. Ha bármilyen rendellenességet találnak, a szabálytalannak talált felszerelést azonnal lecserélik, de büntetést nem szabnak ki. A SEMI kiküldött leellenőrzött testvezetéseket, vívómaszkokat és fegyvereket átadja az adott mérkőzésre kijelölt vezetőbíróknak. A pástra lépés előtt 10 perccel a vívók jelentkeznek a mérkőzésükre kijelölt vezetőbíróknál. A vezetőbíró a pást felvezető sávjában átadja mindegyik vívónak a testvezetéseket. Ellenőrzi, hogy a vívók viselik-e az előírt alsó védőmellényt.
- 3. A vezetőbíró és a két vívó a pástra lépésig együtt marad a felvezető sávban. A páston a vezetőbíró mindegyik vívónak ad egy-egy fegyvert, hogy azt a testvezetékhez kapcsolhassák. A mérkőzés megkezdéséig már nincs több ellenőrzés a páston.
- 4. A versenyek rendezői kötelesek várakozó helyről gondoskodni, ahol a vívók be tudnak melegíteni az ellenőrzési eljárás alatt.

- t.44.** 1. A fenti ellenőrzések mellett a mérkőzés vezetőbírója bármikor, saját kezdeményezésére vagy az egyik vívó vagy csapatkapitány kérésére a fentiekhez hasonló ellenőrzéseket végezhet, továbbá ellenőrizheti a már elvégzett hitelesítést vagy újabb ellenőrzéseket végezhet illetve végeztethet (l. még t.35).
2. Minden mérkőzés előtt meg kell győződnie, hogy a garancia jelzések rajta vannak minden egyes vívó ruházatán, pengéjén és vívómaszkján, és ellenőriznie kell, hogy a kosáron belüli vezetékek szigetelése és a tör és párbajtőr hegyének rugóellenállása megfelel az előírásoknak. A vezetékek szigetelését és a rugók ellenállását minden fegyvercserénél ellenőrizni kell. Mindhárom fegyvernemnél ellenőrzi, hogy a vívóknál nincs elektronikus kapcsolattartó eszköz, amelynek segítségével a küzdelem alatt kommunikálni lehessen egy páston kívüli személlyel.
3. Párbajtőrben ellenőrzi a szűrőhegy teljes mozgását és holtjátékát.
- A teljes mozgást oly módon ellenőrzi, hogy egy 1,5 mm vastag mérőeszközt (lemezt, idomot) helyez el a szűrőhegy foglalata és a hegy közé. A Szervező Bizottság által biztosított mérőeszköz eltérése $\pm 0,05$ mm lehet, vagyis a mérethatárai 1,45 és 1,55 mm között mozognak.
  - A holtjáték ellenőrzéséhez 0,5 mm vastagságú mérőeszközt helyez el a szűrőhegy foglalata és a hegy közé. A találatjelző nem jelezhet találatot, amikor a hegy nyomás alatt van. A Szervező Bizottság által biztosított mérőeszköz eltérése szintén $\pm 0,05$ mm, vagyis a mérethatárok 0,45 és 0,55 mm között vannak.
4. Az ellenőrzéshez használt súlyok részletezését lásd az m.11.3, m.19.3 és m.42.2.d. pontokban.
5. Mérkőzés előtt a vezetőbíró elhelyezi a leellenőrzött tartalék felszerelést a pástnak azon vége mellé, ahol az érintett vívó küzd.

Szabálytalan felszerelés

t.45. Ha a vívót bármilyen körülmények miatt szabálytalan vagy hibás felszereléssel találják a páston (l. még m.8, m.9, m.12, m.13, m.16, m.17, m.23), ezt a felszerelést azonnal elveszik és átadják az ügyeletes szakembernek vizsgálatra. A kérdéses felszerelést csak akkor adják vissza a tulajdonosának, ha elvégezték a szükséges méréseket és kifizették az esetleges javítási költségeket. A felszerelést használat előtt újból le kell ellenőrizni.

1. Ha a vívó a páston úgy jelenik meg, hogy:
- csak egy szabályos fegyvere van (l. még t.86.1/2), vagy
  - csak egy szabályos testvezetékkel rendelkezik, vagy
  - csak egy szabályos fejvezetékkel rendelkezik, vagy
  - a fegyvere vagy a testvezetéke nem működik vagy nem szabályos, vagy
  - nem visel alsó védőmellényt (l. még t.43.1.e), vagy
  - a vezetőképes mellénye nem fedi be a teljes érvényes találati felületet, vagy
  - a ruházata nem felel meg az előírásoknak, vagy
  - a kerekesszéke nem felel meg az előírásoknak

a vezetőbíró a t.114, t.116 és t.120 cikkelyekben leírt (1. csoportba tartozó) büntetést fogja alkalmazni.

2. Ha a mérkőzés során fellépő rendellenességet tapasztalnak a felszerelésben, amely a küzdelem következtében állhatott elő:

Például:

- a fémmellényen lyuk keletkezik, ahol a találatok érvénytelenek
- a testvezeték vagy a fegyver működésében zavar keletkezik,
- a szúróhegyen a rugó nyomása túl gyenge,
- a szúróhegy mozgása (játéka) már nem szabályos,

a vezetőbíró nem ad figyelmeztetést és nem szab ki büntetést, és megítéli a megrongálódott fegyverrel elért találatot.

Azonban, ha a mérkőzés során a vívóállást felvevő és vívásra kész vívónál a fegyver pengéjének az elhajlása nagyobb a megengedettnél (l. m.8.6, m.16.2, m.23.4), ez 1. csoportba tartozó vétségnek minősül, és a bíró a t.114, t.116 és t.120 cikkelyekben leírt büntetést szabja ki.

3. a) Ha a vívó a páston való megjelenésekor vagy a mérkőzés során megállapították, hogy a vívó által használt felszerelés:

- i) nincs ellátva az előzetes ellenőrzést igazoló jelzéssel, a vezetőbíró:
  - megsemmisíti a vétkes vívó által elért esetleges találatot,
  - büntetést szab ki a vívóval szemben a t.114, t.117 és t.120 pontban leírtak szerint;
- ii) olyan vonatkozásokban szabálytalan, amelyekre nem terjedt ki az előzetes ellenőrzés, a vezetőbíró:
  - a t.114, t.116 és t.120 pontokban leírt büntetést alkalmazza;
- iii) átment ugyan az előzetes ellenőrzésen, de a hitelesítő jelzés- hamis, vagy
- iv) viseli az előzetes ellenőrzést igazoló jelzéseket, de azokat utánozták vagy máshonnan helyezték át, vagy
- v) úgy lett módosítva, hogy találatjelzést érjen el, vagy a gép találatjelzését megakadályozza, vagy
- vi) olyan távközlési eszközzel van felszerelve, amely lehetővé teszi egy páston kívüli személynek, hogy kommunikáljon a vívóval a mérkőzés során,

a iii), iv), v) és vi) esetekben a vezetőbíró köteles azonnal elkobozni a felszerelést (fegyver, testvezeték, szükség esetén fémmellény, vívómaszk, stb.) és megvizsgáltatni azt az ügyeletes szakértővel.

- b) A tényeket (l. m.33.ss) megállapító szakértő véleményének megismerése után (aki a SEMI Bizottságának tagja a Paralimpiai Játékokon és a Világbajnokságokon) a vezetőbíró a t.96.2/4 cikkelyben leírt hátrányok nélkül az alábbi szankciókat alkalmazza:

- a iii), iv), v) és vi) esetben a t.114, t.119 és t.120 pontban leírt büntetést alkalmazza (4. csoportba tartozó vétségek).
  - c) Amíg a vezetőbíró döntését várják, az adott mérkőzést felfüggesztik, de a körmérkőzés többi mérkőzése folytatódhat.
4. Minden egyes vívónak olyan ruházatban kell megjelennie a páston, amely megfelel az alábbi előírásoknak:
- a) A szabályoknak megfelelően a név és a nemzetiség a vívókabát hátán van feltüntetve továbbá párbajtőrben a laméköpeny alján is a nemzetiség. *Alkalmazás: minden hivatalos IWF verseny, a verseny minden szakaszában.*
  - b) A nemzeti logóval ellátott ruha viselése (l. még m.25.3). *Alkalmazás az alábbiak szerint:*
    - i) Paralimpia Játékok, Világ- és Kontinensbajnokságok: minden mérkőzésen, legyen az körmérkőzés, egyenes kieséses mérkőzés vagy csapatmérkőzés.
    - ii) Világkupa versenyek: az egyéni és csapatversenyek minden mérkőzésén.

E szabály megszegése esetén:

- Az i) pontban felsorolt versenyeken a vezetőbíró kizárja a vétkes vívót és az a továbbiakban nem vehet részt a versenyen az adott versenyszámban.
- A ii) pontban említett versenyeken a vezetőbíró piros lappal bünteti a szabályt megszegő vívót (t.114, t.117 és t.120 cikkelyek, 2. csoport). Azonban, a vétkes vívónak megengedik, hogy a páston maradjon és befejezze az adott mérkőzést.

Ugyanilyen büntetést alkalmaznak, ha a vívó nem viseli szabály szerint a ruhája hátán a nevét és nemzetiségét továbbá a laméköpeny alján is a nemzetiségét junior Világkupa versenyeken valamint a junior Világ- és Kontinensbajnokságokon.

5. Ha az elektromos fémmellény vagy a laméköpeny nem felel meg az előírásoknak, a vívó köteles azt lecserélni a szabályos tartalék mellényre vagy laméköpenyre. Ha erről a mellényről hiányzik a név és nemzetiség vagy a laméköpeny alján a nemzetiség, a vívó a verseny következő szakaszáig (a körmérkőzésekből a 64-es táblába, a 32-es táblába, stb.) köteles felhelyeztetni ezeket.

Ha ez nem történik meg, a vezetőbíró kizárja a versenyzőt, hacsak nem valamilyen rendkívüli eset – vis major – áll fenn.

II. RÉSZ TÖRVÍVÁS

A KÜZDELEM KONVENCIÓI

1. A helyes vívó távolság megállapítása érdekében a vívók függőleges felsőtesttel ülnek a kerekesszék közepén. Az egyik vívó kinyújtja a fegyveres karját oly módon, hogy az alkar függőleges, a felkar vízszintes helyzetben legyen, a könyök a másik vívó felé mutasson. A másik vívó a karját egyenesen kinyújtva megérinti a törzshegyével az ellenfél alkarjának belső élét. Ezután ellentétes irányban is elvégzik a beállítást. Ha a vívók karjának hossza különböző, a rövidebb karú vívó választhat távolságot, amely az ő ideális távolsága és az ellenfél távolsága közé eshet. Vita esetén a vezetőbíró lép közbe és az ő döntése lesz a végső.

Az erősen korlátozott mozgású (C kategóriájú) versenyzők a távolságot úgy állítják be, hogy a penge hegye az alkar belső szélé előtt 10 cm-re lévő pontig érjen el. Vita esetén a vezetőbíró döntése érvényesül.

Ha a vívók megegyeztek a vívó távolságban, azt már nem lehet megváltoztatni.

2. Az „Állás!” vezényszó elhangzása után a vívók „állás” pozíciót vesznek fel az alábbi előírások szerint:
  - A pengék nem érintkezhetnek.
  - A szúróhegy nem érhet az ellenfél kosarán túl. A vezetőbíró köteles gondoskodni arról, hogy ne jusson tisztességtelen előnyhöz az a vívó, aki sokkal jobban kinyújtja a kezét, mint az ellenfele.

TALÁLAT ELÉRÉSÉNEK MÓDJA

- t.46.**
1. A törz csakis szúrófegyver és a támadó akciókat csakis és kizárólag a fegyver hegyével lehet végrehajtani.
  2. Az adott mérkőzés folyamán (a „Rajta!” és „Állj!” vezényszavak között) tilos az elektromos fegyver szúróhegyét az elektromosan vezető pástra nyomni vagy azon végighúzni. Szintén tilos a fegyvert kiegyenesítés céljából a pástra nyomni. E szabályok megszegése a t.114, t.116 és t.120 pontokban leírt büntetést vonja maga után.

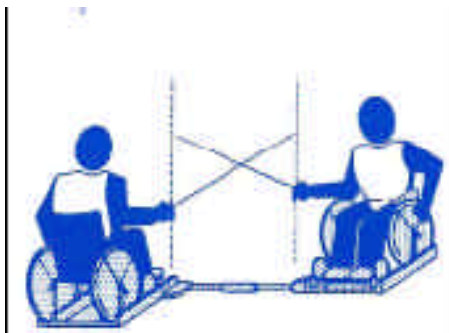
AZ ÉRVÉNYES TALÁLATI FELÜLET

A érvényes találati felület elhatárolása

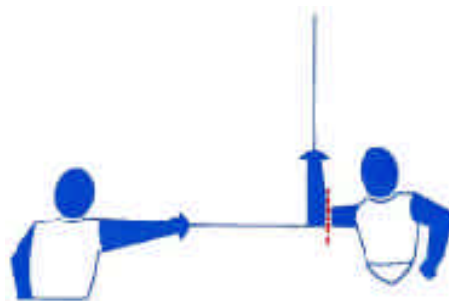
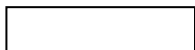
- t.47.**
1. Törvívásban csak azok a találatok érvényesek, amelyek az érvényes találati felületre esnek.
  2. Törvívásban nem tartoznak az érvényes találati felülethez a végtagok és a fej. Az érvényes találati felület a törzsre korlátozódik, a felső határ a gallér, 6 cm-rel a kulcscsont fölött, az oldalsó határ a ruhaujj varrása, amely keresztezi a felkarcsontot, az alsó határ pedig a háton keresztül haladó vízszintes vonal, amely összeköti a csípőcsont felső végeit, és egy egyenes vonallal összekapcsolódik a lágyékhajlatokkal (l. a 4. ábrát). Érvényes találati felületnek kell tekinteni az áll alatt, a szakáll 1,5 - 2 cm-es vízszintes vonalát, amely semmi esetben sem érhet a vállak vonala alá.

Az érvénytelen találati felület

- t.48.** A testnek az érvényes találati felületen kívüli részére érkező találat (akár közvetlen, akár védekezés eredménye) nem számít érvényesnek, de megállítja az akciósorozatot és az ezután következő találatokat megsemmisíti (de l. t.49!).

érvényes találati felület

érvénytelen találati felület

4. ábra Érvényes találati felület, „állás” pozíció és vívó távolság törvívásban
Az ábra csak szemléltetés célját szolgálja.
Kétség esetén a szabály szövege az irányadó.

Az érvényes találati felület kiterjesztése

- t.49.** 1. Azonban, az érvénytelen találati felületre érkező találat érvényesnek számít, ha rendellenes testtartást felvéve a vívó az érvénytelen felülettel helyettesíti az érvényes találati felületet.
2. A vezetőbíró kikérheti az oldalbírók véleményét, de egyedül kell eldöntenie, hogy érvényes-e a találat.

A TALÁLAT ELBÍRÁLÁSA TÖRVÍVÁSBAN

- t.50.** A törvívó versenyeken elektromos találatjelző gépet használnak.

A TALÁLAT TÉNYLEGESSÉGE

- t.51.** A találat ténylegességének megállapításához csak a találatjelző gép jelzéseit lehet figyelembe venni. A vezetőbíró csak akkor állapíthat meg találatot, ha a gép azt megfelelő módon jelezte (rögzítette) (kivétel: t.49.1. pontban leírtak vagy büntető találat megítélése).
- t.52.** A találatjelző gép használatánál figyelembe kell venni az alábbiakat:
- Érvénytelen találat esetén a gép nem jelzi az esetleges érvényes találatot ugyanazon az oldalon.
  - Két vagy több egyidejű találat esetén a gép nem mutatja ki a találatok időbeni sorrendjét.

A TALÁLAT MEGSEMMISÍTÉSE

- t.53.** 1. A vezetőbíró nem veszi figyelembe azokat a találatokat, amelyek az alábbi esetek eredményei:
- „Rajta!” előtt vagy „Állj!” után indított akciók (l. még t.18.1/3).
  - Nem az ellenfélen vagy annak felszerelésén, hanem azon kívüli tárgyon elért találat (l. t.41).
2. Az ellen a vívó ellen, aki szándékosan idéz elő találatot oly módon, hogy a tőr hegyét a padlóra vagy más, az ellenfélen kívüli tárgyra helyezi, a t.114, t.117 és t.120 cikkelyekben leírt büntetést kell alkalmazni.
3. A vívó számára tilos a fegyvere nem szigetelt részét a saját vezető mellényéhez érinteni abból a célból, hogy megzavarja a találatjelző gép működését és ezzel elkerülje, hogy megítéljék az ellene elért találatot. Ilyen vétség esetén a t.114, t.116 és t.120 pontokban leírt büntetést kell kiszabni. A vétkes vívó által elért bármilyen találatot megsemmisítik.
- t.54.** 1. Ugyanakkor a vezetőbíró köteles figyelembe venni a találatjelző gép esetleges meghibásodását, többek között az alábbi esetekben:
- a) A vezetőbírónak meg kell semmisítenie egy előzőleg már megítélt érvényes találatot (színes lámpa), ha a mérkőzése újrakezdése („Rajta!”) előtt a személyes felügyeletével és a használt felszerelés lecserélése nélkül végzett tesztelés során kiderül, hogy (l. még t.35.2/d):
    - a gép érvényes találatot jelzett az egyik vívó ellen, noha ott valójában nem volt érvényes találat,
    - a gép nem jelezte azt az érvénytelen találatot, amelyet az a vívó adott, aki ellen megítélték a találatot (eltalált vívó),
    - a gép nem jelezte sem érvényesként, sem érvénytelenként azt az érvényes találatot, amelyet az eltalált vívó ért el,
    - a gép nem rögzítette azokat a találatokat, amelyeket az eltalált versenyző ért el.
  - b) Ugyanakkor, ha a vezetőbíró úgy dönt, hogy az egyik versenyző által elért találatnak elsőbbsége van, akkor ez a találat nem semmisíthető meg, ha később kiderül, hogy az ellenfél által elért érvényes találatot a gép érvénytelenként jelezte, vagy az eltalált vívó fegyvere folyamatosan érvénytelen találat jelzését váltja ki.
  - c) Ha a vívó felszerelése nem felel meg az m.27 és m.28.3 pontokban leírtaknak, az ellene érvényes találati felületen kívül elért találatot, amelyet a gép érvényesként jelzett, nem semmisítik meg.
2. A vezetőbíró köteles alkalmazni az alábbi szabályokat is:
- a) Csak a hiba megállapítása előtti utolsó találatot lehet érvényteleníteni.
  - b) Az a versenyző, aki a vezetőbírótól kért engedély nélkül és a bíró döntését meg nem várva változtat a felszerelésén vagy cseréli le azt, elveszíti a jogát arra, hogy a találatot megsemmisítsék (l. még t.35.2.d.).

- c) Ha a mérkőzés ténylegesen újból elkezdődött, a vívó nem kérheti annak a találatnak a megsemmisítését, amelyet az újrakezdés előtt ítéltek meg ellene.
  - d) Az esetleges megsemmisítés szempontjából a találatjelző berendezésben (beleértve a vívó felszerelését is) kiderített hiba helye nem vehető figyelembe.
  - e) Nem szükséges, hogy a hiba ismételtén kiderüljön minden elvégzett tesztnél, de az lényeges, hogy a vezető bíró által vagy felügyelete alatt végzett tesztek során a hiba legalább egyszer minden kétséget kizáróan megnyilvánuljon.
  - f) Ha az eltalált versenyző eltörte a pengéjét, az ellene elért találatot meg kell semmisíteni, kivéve, ha világosan kiderül, hogy a penge a találat jelzése után törött el.
  - g) A vezetőbíró köteles különleges figyelmet szentelni azoknak a találatoknak, amelyeket a gép egyáltalán nem jelez vagy rendellenesen jelez. Ha ilyen hiba megismétlődik, a vezetőbíró köteles felkérni a SEMI Bizottságának egy tagját vagy egy ügyeletes technikus szakértőt, hogy a felszerelés megfelel-e az előírásoknak.
  - h) A vezetőbírónak gondoskodnia kell arról, hogy a versenyző felszerelésében és az egész elektromos gépezetben ne változtassanak meg semmit addig, amíg a szakértő el nem végzi az ellenőrző vizsgálatot.
3. Amikor valamilyen véletlen ok folytán a tesztek nem végezhetőek el, a találatot kétségesnek kell tekinteni és meg kell semmisíteni.
4. Ha a gép mindkét oldalán egyidejű érvényes találatokat jelez, de a vezetőbíró nem tudja biztosan megállapítani a találatok elsőbbségét, köteles a vívókat újból „állás” pozícióba állítani.
5. Az általános szabályok szerint (l. még t.18.5) a vezetőbíró köteles leállítani a mérkőzést, még ha a gép nem is jelez találatot, minden olyan esetben, amikor a küzdelem zavarossá válik és ő már nem képes elemezni az akciósorozatokat.
6. A vezetőbíró kötelessége a vezetőképes pást állapotának felügyelete is. Nem engedélyezheti a küzdelem megkezdését vagy folytatását, ha a páston lyukak vannak, amelyek hatással lehetnek a találatok jelzésére. (A rendezőknek intézkedniük kell a vezetőképes pást azonnali kijavításáról vagy lecseréléséről.)

A TALÁLAT ÉRVÉNYESSÉGE VAGY ELSŐBBSÉGE

Bevezetés

- t.55.** A vezetőbíró egyedül dönt a találatok érvényességéről vagy elsőbbségéről a következő szabályok alapján, amelyek a törvívásra alkalmazott konvenciók.

A vívó akciósorozat megítélése

- t.56.** 1. Minden támadást, azaz minden kezdeményező támadó akciót, amelyet helyesen hajtanak végre, ki kell védeni vagy teljesen ki kell kerülni és az akciósorozatot végig szabályosan végrehajtva kell folytatni (l. még: t.7.1).
2. A támadás helyességének megítéléséhez az alábbiakat kell figyelembe venni:
- a) Az egyszerű támadás, legyen az közvetlen vagy közvetett (l. 8.1.), helyesen végrehajtott akkor, ha a kar kinyújtása, az érvényes találati felület fenyegetése a szúróheggyel, megelőzi a kitörés megindítását.
  - b) Az összetett támadás (l. t.8.1.) akkor van helyesen végrehajtva, ha a kar ki van nyújtva az első csel bemutatásakor, a szúróhegy fenyegeti a találati felületet és a kar nincs behajlítva a következő támadó akciókban és a kitörésnél.
  - c) A behajlított karral végrehajtott egyszerű vagy összetett akciókat vagy cseleket nem lehet támadásnak tekinteni, hanem csak előkészítésnek, felkészülésnek (melyek lehetőséget nyújtanak) az ellenfél támadó vagy támadó/védekező akciójára (l. t.8.1/3).
3. A vívómenet elemzésekor a támadás elsőbbségének megítélésében a következőket kell figyelembe venni:
- a) Ha a támadás akkor indul, amikor az ellenfél nincs "vonal"-ban (l. még t.10) (azaz nyújtott karral, az érvényes találati felületet fenyegető heggyel), akkor a támadást végre lehet hajtani egyenes szurassal, vagy kerulesssel, vagy lendített szurassal, vagy előzőleg jól végrehajtott pengefogással, vagy pedig olyan előzetes hatékony cselekkel, amelyek az ellenfelet védelemre kényszerítik.
  - b) Ha a támadás akkor indul, amikor az ellenfél "vonal"-ban (l. még t.10.) van (azaz nyújtott karral és az érvényes találati felületet fenyegető heggyel), akkor a támadónak előbb ki kell térítenie az ellenfél fegyverét. A vezetőbírónak arra kell figyelnie, hogy egy egyszerű súrlódás nem elegendő az ellenfél fegyverének kitéréséhez (l. még t.60.5.a).
  - c) Ha az ellenfél pengéjének kitérésére irányuló akció nem talál pengét (kitérés), az akció végrehajtásának elsőbbsége az ellenfélre száll át.
4. Támadás pengeütéssel:
- a) A pengeütéses támadás akkor szabályosan végrehajtott és élvez előnyt, amikor az ellenfél pengéjének a gyenge részére, vagyis a kosártól számítva a penge két harmadától távolabbi részére mérik az ütést.
  - b) ha a pengeütéses támadás során az ütést az ellenfél pengéjének erős részére, vagyis a pengének a kosárhoz legközelebb eső harmadára mérik, a támadás szabálytalanul végrehajtott és ezáltal az ellenfélnek jogában áll azonnal visszaszúrni.
- t.57.** A védelem jogot ad a visszaszúrásra: az egyszerű visszaszúrás lehet közvetlen vagy közvetett, de azonnal, minden habozás és késlekedés nélkül végre kell hajtani, ha meg akarjuk semmisíteni a támadó soron következő akcióját.

- t.58. Ha összetett támadáskor az ellenfél eltalálja a pengét az egyik csel során, joga van a visszaszúrásra.
- t.59. Összetett támadások esetén az ellenfélnek joga van a tempószúrásra, de ahhoz, hogy érvényes legyen, a tempószúrásnak egy vívőidővel meg kell előznie a támadás lezárását, vagyis a tempószúrásnak azelőtt kell ülnie, mielőtt a támadó megkezdte volna a támadás záró mozdulatát.

A találatok megítélése

- t.60. A törvívás alapvető konvencióit alkalmazva a vezetőbírónak az alábbiak szerint kell bíraskodnia:
1. Amikor egy akciósorozat során a két vívó egyszerre ér el találatot, az *együttes találat* vagy *kettős találat*.
  2. Az együttes találat úgy keletkezik, hogy a két vívó egyidejűleg indít és hajt végre támadást. Ebben az esetben a mindkét vívó által elért találatot meg kell semmisíteni, még akkor is, ha az egyiküket érvényes találati felületen kívül találták el.
  3. A kettős találat viszont az egyik vívó hibás akciójának az eredménye, vagyis nincs vívőidő különbség a találatok között.
  4. A megtámadott vívó ellen kell megítélni a találatot:
    - a) ha az egyszerű támadásba beleszúr,
    - b) ha védés helyett megkísérli az elhajlást, de nem sikerül neki,
    - c) ha a sikeres védés után pillanatnyi szünetet tart, amivel feljogosítja az ellenfelét arra, hogy ismételten támadjon (kettőzés, ismétlés, megismételt támadás),
    - d) az összetett támadásba beleszúr anélkül, hogy vívőidő-különbség előnye lenne,
    - e) ha „a szúróhegye vonalban van” (l. t.10), de ellenfele ütéssel vagy pengefogással (prise de fer) eltéríti a fegyvere pengéjét és ezután szúr vagy a szúróhegyét ismét vonalba helyezi ahelyett, hogy védené az ellenfél közvetlen szúrását.
  5. Csak a támadó ellen kell találatot megítélni:
    - a) ha akkor kezdeményezi a támadást, ha az ellenfélnek a szúróhegye vonalban van (l. t.10), anélkül, hogy kitértené az ellenfél nyújtott karban lévő és a pengéje hegyével érvényes találati felületet fenyegető fegyverét. A vezetőbírónak figyelembe kell vennie, hogy egy egyszerű pengesúrolás nem elég az ellenfél fegyverének kitérítéséhez,
    - b) a penge elkapására tett kísérlete nem sikerül (mert ellenfele kitért) és folytatja a támadást,
    - c) ha egy összetett támadás során az ellenfél elkapja a pengét, de ő folytatja a támadást, és az ellenfele azonnal visszaszúr,
    - d) ha egy összetett támadás során pillanatnyi szünetet tart, amely alatt az ellenfele tempószúrást végez, de a támadó folytatja a támadását,

- e) ha egy összetett támadás során tempószúrást kap vívóidőn belül, mielőtt elkezdené a befejező mozgást,
  - f) ha ismétléssel, kettőzéssel vagy megismételt támadással találatot ér el, amikor az ellenfele egy védés után azonnali egyszerű visszaszúrást hajt végre egy ütemben, a karja visszahúzása nélkül.
6. A vezetőbíró mindig „állás” pozícióba állítja a versenyzőket, amikor kettős találat van és nem tudja eldönteni, melyik oldalon van a hiba.

Az egyik legnehezebben elbírálható eset az, amikor tempószúrás történik, és kétséges, hogy az összetett támadás befejező mozgásához képest elegendő időn belül történt-e. Általában ilyen esetben a kettős találat mindkét vívó hibájából történik, és ez indokolja, hogy a vezetőbíró „állás” pozícióba állítsa őket. (A támadó hibája az, hogy határozatlan, a végrehajtás lassú, a cselek nem elég hatásosak. A védekező vívó hibája az, hogy késleltetve vagy lassan hajtja végre a tempószúrást.)

III. RÉSZ PÁRBAJTŐRVÍVÁS

A KÜZDELEM KONVENCIÓI

1. A helyes vívó távolság megállapítása érdekében a vívók függőleges felsőtesttel ülnek a kerekesszék közepén. Az egyik vívó kinyújtja a vívó karját oly módon, hogy az alkar függőleges, a felkar vízszintes helyzetben legyen, a könyök a másik vívó felé mutasson. A másik vívó a karját egyenesen kinyújtva megérinti a párbajtőr hegyével az ellenfél könyökcsúcsát. Ezután ellentétes irányban is elvégzik a beállítást. Ha a vívók karjának hossza különböző, a rövidebb karú vívó választhat távolságot, amely az ő ideális távolsága és az ellenfél távolsága közé eshet. Vita esetén a vezetőbíró lép közbe és az ő döntése lesz a végső.

Az erősen korlátozott mozgású (C kategóriájú) versenyzők a távolságot úgy állítják be, hogy a penge hegye az ellenfél könyökcsúcsától 10 cm-re beljebb lévő pontig érjen el. Vita esetén a vezetőbíró döntése érvényesül.

A távolságot még azelőtt kell beállítani, mielőtt az érvénytelen találati felületet letakarják a lamékópennyel (l. még t.63).

Ha a vívók megegyeztek a vívó távolságban, azt már nem lehet megváltoztatni.

2. Az „Állás!” vezényszó elhangzása után a vívók „állás” pozíciót vesznek fel az alábbi előírások szerint:
  - A pengék nem érintkezhetnek.
  - A szúróhegy nem érhet az ellenfél védőkosarán túl. A vezetőbíró köteles gondoskodni arról, hogy ne jusson tisztességtelen előnyhöz az a vívó, aki sokkal jobban kinyújtja a kezét, mint az ellenfele.

TALÁLAT ELÉRÉSÉNEK MÓDJA

- t.61.**
1. A párbajtőr csakis szúrófegyver, és a támadást csakis és kizárólag a fegyver hegyével lehet végrehajtani.
  2. Az adott mérkőzés folyamán (a „Rajta!” és „Állj!” vezényszavak között) tilos az elektromos fegyver szúróhegyét a fémpástra nyomni vagy azon végighúzni. Szintén tilos a fegyvert kiegyenesítés céljából a pástra nyomni.

E szabályok megszegése a t.114, t.116 és t.120 pontokban leírt büntetést vonja maga után.

AZ ÉRVÉNYES TALÁLATI FELÜLET

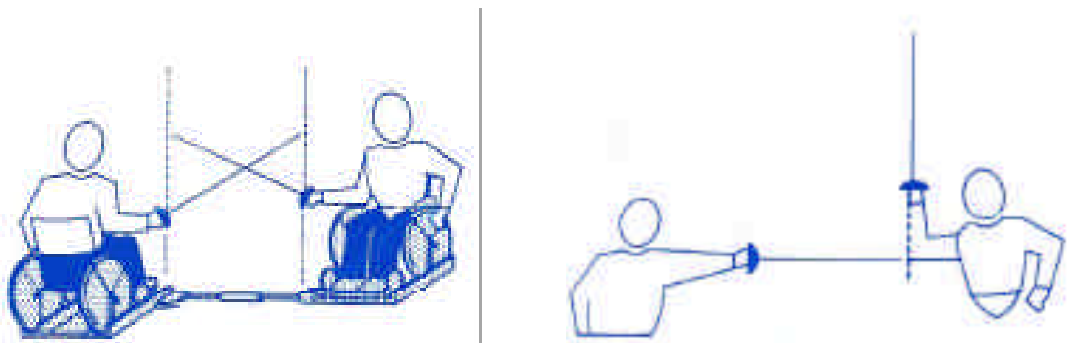
- t.62.** Párbajtőrnél az érvényes találati felület magába foglalja a vívó egész felső testét. Ez jelenti a test azon részeit, amelyek a törzs és a comb közötti hajlatokon átmenő vízszintes vonal fölött helyezkedik el, amikor a vívó „állás” pozícióban van.

A kerekesszék e vonal feletti bármelyik része is érvényes találati felület (l. az 5. ábrát).

A kerekesszék nem érvényes felületén vagy a vívókereten elért találatot meg kell semmisíteni.

t.63. A rendező rugalmas lamé kötényt biztosít a résztvevők számára, hogy letakarják vele az érvénytelen felületeket (l. m.62). Ezt a kötényt földelik a találatjelző géphez is. Nem fedheti le az érvényes találati felületet, és erősen rögzíteni kell úgy, hogy ne akadályozza a vívót a mozgásában. A vezetőbírónak teljes méretben látnia kell a kötény kapcsait. Ha a kapcsok kikapcsolódnak, a vezetőbírónak „Állj!”-t kell kiáltania, és meg kell semmisítenie minden találatot. Ha kettős találatot jelez a gép, amely közül az egyik egy biztos találat, a másik pedig egy kétséges találat a kötényen, a vívó, aki a biztos találatot érte el, eldöntheti, hogy elfogadja a kettős találatot, vagy kéri a megsemmisítését (l. t.67 e).

érvényes találati felület

érvénytelen találati felület

5. ábra Érvényes találati felület, „állás” pozíció és vívó távolság megállapítása a párbajtőrben

Az ábra csak szemléltetés célját szolgálja.

Kétség esetén a szabály szövege az irányadó.

A TALÁLAT ELBÍRÁLÁSA A PÁRBAJTŐRBEN

- t.64.** 1. Párbajtőr versenyeken elektromos találatjelző gépet használnak a találatok elbírálására.
2. Amikor mindkét versenyző találatot ér el, és a gép mindkét találatot érvényesként jelzi ki, akkor kettős találatról van szó, azaz mindegyik versenyző ellen megítélnek egy-egy találatot.

Alapelv

t.65. Csak az elektromos találatjelző gép jelzései vehetők figyelembe a találat ténylegességének megállapításakor. A vezetőbíró nem állapíthat meg találatot a vívó ellen, ha azt a találatjelző gép nem jelezte a megfelelő módon (kivétel: megítélt büntető találat).

A találatok törlése

- t.66.** 1. A vezetőbíró nem ítéli meg azokat a találatokat, amelyeknél:
- az akciót a „Rajta!” vezényszó elhangzása előtt vagy az „Állj!” vezényszó elhangzása után indították (l. t.18.1/3),
  - a találat a fegyverek szűrőhegyének érintkezéséből vagy a padló szigeteletlen részén elért találatból keletkezett,

- a találatot az ellenfélen kívüli tárgyon érték el, beleértve a vívó felszerelését is (l. még t.36.1, t.67.e).
2. Az ellen a vívó ellen, aki szándékosan találatjelzést ér el oly módon, hogy a szűrőhegyet az ellenfélen kívüli felületre helyezi, a t.114, t.117 és t.120 pontokban leírt büntetést kell kiszabni.
- t.67.** A vezetőbírónak figyelembe kell vennie az elektromos készülék esetleges meghibásodását, és meg kell semmisítenie az alább leírt körülmények között elért utolsó találatot:
- a) Ha a gép jelzi azt a szűrást, amely annak a vívónak a kosarát érte, aki ellen a gép a találatot mutatja, illetve a szűrást, amely a vezető pástot érte el.
  - b) Ha a gép nem jelez egy találatot, amelyet az eltaláltként regisztrált vívó megfelelően hajtott végre.
  - c) Ha a gép véletlenszerűen regisztrál egy találatot annak a versenyzőnek az oldalán, aki ellen a gép találatot regisztrálta, például, egy pengét ért ütés után, vagy az ellenfél bármilyen mozdulatánál, vagy bármilyen egyéb okból, de nem szabályos találat esetén.
  - d) Ha egy eltaláltnak regisztrált vívó által elért találatot az ellenfél később elért találat megsemmisíti.
  - e) Speciális esetek
    - Ha kettős találatot jelez a gép, és az egyik érvényes találat, a másik érvénytelen (pl. egy találat, amely az ellenfélen kívül bármilyen felületet ér, l. t.66.1, vagy egy egyensúlyvesztés miatt bekövetkező találat l. t.27), akkor csak az érvényes találatot lehet megítélni.
    - Ha kettős találatot jelez a gép, az egyik biztos találat, a másik kétséges (pl. a gép meghibásodása miatt), akkor az a vívó, aki elérte a megállapított találatot, választhat, hogy elfogadja-e a kettős találatot, vagy kérheti az érvénytelenítést.
- t.68.** A vezetőbíró a találatok törlése vonatkozásában még az alábbi szabályokat köteles alkalmazni:
- a) Csak a meghibásodás megállapítása előtti utolsó találatot lehet megsemmisíteni, és csak akkor, ha azt a vívót éri hátrány, aki ellen a gép a találatot jelezte.
  - b) A meghibásodást tesztek segítségével kell megállapítani rögtön a mérkőzés leállítása után, a vezetőbíró felügyelete alatt, anélkül, hogy a használatban lévő gépben bármit megváltoztatnának.
  - c) Ezeknek a teszteknek az a célja, hogy megállapítsák, volt-e tényleges hiba a bíráskodásban a gép meghibásodása miatt. Az elektromos gép hibájának helye, beleértve a vívó felszerelését is, nem befolyásolja a döntést.
  - d) Ha a versenyző bármilyen módosítást vagy változtatást hajt végre a felszerelésében anélkül, hogy erre a vezetőbíró felkérte volna és mielőtt a vezetőbíró az ítéletét bejelentette volna, elveszíti a jogát a találat megsemmisítésére (l. t.35.2.d). Továbbá, a vívóállás újbóli felvétele és a mérkőzés tényleges újrakezdése után a versenyző nem kérheti annak a találatnak a megsemmisítését, amelyet a mérkőzés újrakezdése előtt ítétek meg ellene.

e) A találat megsemmisítéséhez nem szükséges, hogy a hiba minden tesztnél megismétlődjön, de elengedhetetlen, hogy a vezetőbíró legalább egyszer minden kétséget kizáróan meg tudja azt állapítani.

f) Ha a t.67. pontban leírt hiba a vívó testvezetékének kikapcsolódása miatt következett be (akár a kezénél, akár a hátán), a regisztrált találat nem semmisíthető meg.

Azonban, ha az m.55.4. pontban előírt csatlakozásbiztosító hiányzik vagy nem működik, a találatot érvényteleníteni kell, ha a testvezeték a vívó hátán kapcsolódott ki.

g) Ha a párbajtőr kosarán, pengéjén vagy más részén oxidáció, ragasztó vagy festék által létrehozott kisebb vagy nagyobb szigetelő folt keletkezik, amelyhez hozzáérve az ellenfél jelzett találatot érhet el, vagy ha az elektromos szúróhegy úgy van rögzítve a pengén, hogy kézzel is le- és felcsavarozható, az érintett vívó ellen elért jelzett találat nem semmisíthető meg.

h) Ha a vívó, aki ellen találatot jelzett a gép, eltöri a pengéjét, a találatot meg kell semmisíteni, kivéve, ha a penge megállapíthatóan azután törött el, hogy a találatot regisztrálta a gép.

i) Ha a vívó kiszakítja a vezető pástot (szőnyeget) egy padlót ért találattal, és ugyanabban a pillanatban a gép találatot jelez az ellenféllel szemben, ezt a találatot meg kell semmisíteni.

j) Ha valamilyen véletlen folytán nem lehet elvégezni a teszteket, a találatot kétségesnek kell tekinteni és meg kell semmisíteni (de l. t.67.e!).

k) A vezetőbíró köteles különleges figyelmet szentelni a találatokra, amelyeket a gép nem jelez vagy rendellenesen jelez. Ha ezek a hibák ismétlődnek, a vezetőbíró felkéri a SEMI Bizottságának tagjait, vagy egy ügyeletes technikus szakembert, hogy ellenőrizze, megfelel-e a gép az előírásoknak. A vezetőbírónak ügyelnie kell arra, hogy semmit se változtassanak meg sem a versenyző felszerelésében, sem az egész elektromos berendezésben addig, amíg a szakember el nem végzi az ellenőrzést.

t.69. A vezetőbíró feladata a fémpást állapotának felügyelete. Nem engedélyezheti a mérkőzés elkezdését vagy folytatását, ha a páston lyukak vannak, amelyek befolyásolják a megfelelő találatjelzést vagy balesetet okozhatnak. (A rendezőknek biztosítaniuk kell a fémpástok gyors javítását vagy lecserélését.)

4. RÉSZ KARDVÍVÁS

A KÜZDELEM KONVENCIÓI

1. A helyes vívó távolság megállapítása érdekében a vívók függőleges felsőtesttel ülnek a kerekesszék közepén. Az egyik vívó behajlítja a vívó karját oly módon, hogy az alkar függőleges, a felkar vízszintes helyzetben legyen, a könyök a másik vívó felé mutasson. A másik vívó a karját egyenesen kinyújtva megérinti a kard hegyével az ellenfél könyökének külső részét. Ezután ellentétes irányban is elvégzik a beállítást. Ha a vívók karjának hossza különböző, a rövidebb karú vívó választhat távolságot, amely az ő ideális távolsága és az ellenfél távolsága közé eshet. Vita esetén a vezetőbíró lép közbe és az ő döntése lesz a végző.

Az erősen korlátozott mozgású (C kategóriájú) versenyzők a távolságot úgy állítják be, hogy a penge hegye a könyök külső szélén belül 10 cm-re lévő pontig érjen el. Vita esetén a vezetőbíró közbelép és az ő döntése érvényesül.

Ha a vívók megegyeztek a vívó távolságban, azt már nem lehet megváltoztatni.

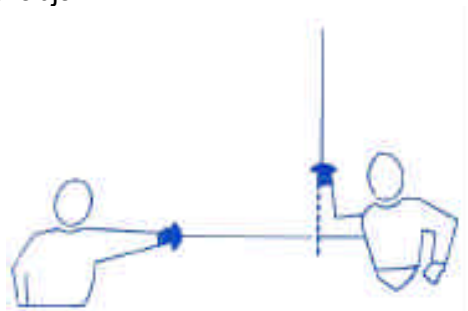
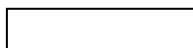
2. Az „Állás!” vezényszó elhangzása után a vívók „állás” pozíciót vesznek fel az alábbi előírások szerint:
  - A pengék nem érintkezhetnek.
  - A penge hegye nem érhet az ellenfél pengéjén túl. A vezetőbíró köteles gondoskodni arról, hogy ne jusson tisztességtelen előnyhöz az a vívó, aki sokkal jobban kinyújtja a kezét, mint az ellenfele.

TALÁLAT ELÉRÉSÉNEK MÓDJA

- t.70.** 1. A kard szúrásra, illetve az élével vagy fokával való vágásra szolgáló fegyver.
2. A penge élével, lapjával vagy fokával elért minden találat érvényes (élvágás és fokvágás).
  3. Tilos a kard kosarával találatot bevinni. A kosárral elért találatot meg kell semmisíteni, az ilyen találatot végrehajtó vívót meg kell büntetni a t.114, t.116 és t.120 cikkelyekben leírtak szerint.
  4. A vasas (pengén keresztül történő) találatok, vagyis amikor a vívó egyidejűleg találja el az ellenfél találati felületét és a kardját, érvényesnek tekintendők, ha tisztán megállapítható a találati felület eltalálása.
  5. Tilos a kardot a pástra helyezve kiegyenesíteni. E szabály megszegéséért a t.114, t.116 és t.120 pontokban leírt büntetést szabják ki.

érvényes találati felület

érvénytelen találati felület

6. ábra Érvényes találati felület, „állás” pozíció és a vívótávolság meghatározása a kardvívásban

Az ábra csak szemléltetés célját szolgálja.

Kétség esetén a szabály szövege az irányadó.

AZ ÉRVÉNYES TALÁLATI FELÜLET

t.71. Csak a találati felületen elért találatok számítanak érvényesnek.

A találati felület magába foglalja az összes testrészt, amely a lágyékhajlat, a comb és a törzs találkozási pontjain át húzott vízszintes vonal fölött helyezkedik el, amikor a vívó „állás” pozícióban van (l. a 6. ábrát).

t.72. 1. Ha a találat nem az érvényes találati felületen történik, akkor nem számít találatnak, nem állítja meg az akciósorozatot, és nem semmisíti meg az utána következő találatokat.

2. Ha a vívó az érvényes találati felületét egy érvénytelennel helyettesíti, vagy rendellenes mozgással próbálja elfedni, a vezetőbíró köteles ellene a t.114, t.116 és t.120 pontokban leírt büntetést kiszabni, és a vétkes vívó által elért találatot megsemmisíti.

A TALÁLATOK ELBÍRÁLÁSA A KARDVÍVÁSBAN

A TALÁLAT TÉNYLEGESSÉGE ÉS A TALÁLAT TÖRLÉSE

t.73. A kardvívó versenyeken elektromos találatjelző gépet használnak a találatok regisztrálására.

1. A találat ténylegességének megállapításánál csak a találatjelző gép jelzéseit lehet figyelembe venni. A vezetőbíró csak akkor ítélni meg egy találatot, ha azt a gép megfelelő módon regisztrálta, kivéve a büntető találatot. Nem veszi figyelembe a „Rajta!” vezényszó elhangzása előtt, illetve az „Állj!” vezényszó elhangzása után elkezdett akcióból származó találatot (l. t.18.1-3).

2. Ugyanakkor a vezetőbírónak figyelembe kell vennie az elektromos berendezés esetleges hibás működését. Különösen akkor kell a gép jelzése alapján megítélt találatokat megsemmisítenie, ha megállapítható a vezetőbíró felügyelete alatt, még a mérkőzés tényleges újratekintése előtt, a berendezés megváltoztatása nélkül elvégzett tesztek alapján, hogy (l. még t.35.2.d):

- az eltaláltnak jelzett vívó által adott találatot a gép nem jelezte,

- az eltaláltnak jelzett vívó által adott találatot a gép nem regisztrálta (rögzítette),

- találatot jelezte a készülék annál a vívónál, akinek a terhére előzőleg találatot jelezte, anélkül, hogy valóban találat esett volna vagy ha találatot jelez a kardon vagy érvénytelen találati felületen.

3. Ha a vívó fegyvere, aki ellen a találatot megítélték, nem felel meg az m.24.6-8. cikkelyben leírt követelményeknek (a kosár belső és külső részének, a markolatnak és a gombnak a szigetelése), akkor a találatot nem semmisítik meg, még akkor sem, ha a fegyvert ért találatot a gép találatként regisztrálja.
4. A vezetőbíró köteles alkalmazni a következő szabályokat is:
  - a) Csak a hiba megállapítása előtti utolsó találatot lehet megsemmisíteni.
  - b) Az a versenyző, aki bármilyen módosítást vagy változtatást hajt végre a felszerelésén a vezetőbíró megkérdezése nélkül, meg sem várva a vezetőbíró döntését, elveszíti a jogát a találat megsemmisítésére (l. még t.35.2.d).
  - c) Ha a mérkőzést ténylegesen újrakezdték, a versenyző nem kérheti annak a találatnak a megsemmisítését, amelyet a mérkőzés újrakezdése előtt ítélték meg ellene.
  - d) A berendezés hibájának (a versenyző felszerelését is beleértve) a helye nem befolyásolja a találat megsemmisítésének indokoltságát vagy indokolatlanságát.
  - e) Nem szükséges, hogy a hiba ismételten fellépjen minden egyes teszt elvégzésekor, de az lényeges, hogy a vezetőbíró által vagy a felügyelete alatt végzett tesztek során legalább egyszer minden kétséget kizáróan megállapítást nyerjen.
  - f) Ha egy versenyzőnek, aki ellen regisztráltak egy találatot, eltörik a pengéje, a találatot meg kell semmisíteni, kivéve, ha a penge világosan megállapíthatóan az után törött el, hogy a gép a találatot regisztrálta.
  - g) A vezetőbíró köteles különleges figyelmet fordítani azokra a találatokra, amelyeket a gép nem jelez, vagy rendellenesen jelez. Ha ez a hiba megismétlődik, a vezetőbíró köteles felkérni a SEMI Bizottságának egy tagját vagy az ügyeletes technikus szakembert, hogy ellenőrizze, megfelel-e a gép az előírásoknak.
  - h) Ha valamilyen véletlen folytán nem lehet elvégezni a teszteket, a találatot kétségesnek kell tekinteni, és meg kell semmisíteni.
  - i) Ha jelzés van a gép mindkét oldalán, a vezetőbíró a t.80 cikkelyben foglalt szabályt köteles alkalmazni.
  - j) Az általános szabályoknak megfelelően (l. t.18.5) a vezetőbíró köteles leállítani a mérkőzést – még akkor is, ha a gép nem jelzett találatot – minden olyan esetben, amikor a vívás zavarossá válik, és tovább nem tudja elemezni az akciósorozatot.

A TALÁLAT ÉRVÉNYESSÉGE VAGY ELSŐBBSÉGE

Bevezetés

t.74. A vezetőbíró egyedül dönt a találat érvényességéről és elsőbbségéről, az alábbi szabályok alkalmazásával, amelyek a kardvívás konvencióit jelentik.

A vívó akciósorozat megítélése

- t.75.**
1. Minden helyesen végrehajtott támadást (l. még t.7) védeni kell, vagy teljesen elkerülni, és az akciósorozatot végig kell vinni.
  2. A támadás akkor korrekt, ha a vívó nyújtott karral folyamatosan fenyegeti az érvényes találati felületet a kard hegyével vagy élével, és ez megelőzi a kitérés megkezdését.

3. A kitöréses támadás helyes végrehajtása a következő módon történik:
    - a) egyszerű támadás (l. még t.8.1) esetén a kar kinyújtása megelőzi a kitörés elindítását, és a találatnak legkésőbb a kitörés végén ülnie kell,
    - b) összetett támadás (l. még t.8.1) esetén az első cselnél (l. még t.77.1) a kar kinyújtása megelőzi a kitörés elindítását, és a találatnak legkésőbb a kitörés végén meg kell történnie.
- t.76.** 1. A támadás helyes voltának megítéléséhez az alábbiakat kell figyelembe venni:
- a) Ha a támadást akkor kezdeményezi a vívó, amikor az ellenfél kardjának a hegye „vonásban” van (l. még t.10), a támadónak először el kell térítenie az ellenfél fegyverét. A bírónak figyelembe kell venniük, hogy ha a pengék csak súrolják egymást, az nem tekinthető elegendőnek az ellenfél fegyverének kitérésére.
  - b) Ha az ellenfél fegyverének kitérésére tett kísérlet közben a vívó nem talál pengét (kitérés), a támadás joga az ellenfélhez kerül át.
  - c) Ha a támadás akkor indul, amikor az ellenfél pengéje nincs „vonásban”, a támadás végrehajtható egyenes vágással (szúrással), kitérő vágással (szúrással), vagy lendített vágással vagy más módon, előzetesen olyan cseleket végezve (l. még t.77.1), amelyek az ellenfelet védekezésre kényszerítik.
- t.77.** 1. Összetett támadás esetén a helyesen végrehajtott cselek a következők:
- a) Csel a szúróhegygel, a kar nyújtva és a fegyver hegye folyamatosan fenyegeti az ellenfél érvényes találati felületét.
  - b) Csel vágással, a kar nyújtva, a penge és a kar kb. 135°-os tompaszöveget zár be, a penge éle fenyegeti az érvényes találati felület egy részét.
2. Ha az összetett támadásban az ellenfél elfogja a pengét az egyik csel során, jogot szerez a visszavágásra.
  3. Az összetett támadásban az ellenfélnek joga van tempószúrásra (közbeszúrásra), de ahhoz, hogy érvényes legyen, a tempószúrásnak egy vívóidővel meg kell előznie a támadás utolsó mozdulatát, azaz a tempószúrásnak azelőtt kell érkeznie, mielőtt a támadó megkezdte volna magának a támadásnak az utolsó mozdulatát.
- t.78.** Támadások pengeütéssel:
- a) A pengeütéses támadás végrehajtása akkor korrekt és kapja meg az elsőbbséget, ha az ütés az ellenfél pengéjének gyengéjére, azaz a kosártól távolabb lévő 2/3 részre esik.
  - b) Ha az ütés a penge erősére, azaz a kosárhoz közel lévő 1/3 részre esik, a támadást rosszul végrehajtottnak tekintik, és az ilyen ütés feljogosítja az ellenfelet egy azonnali visszavágásra.
- t.79.** 1. A védekezés jogot ad a visszavágásra. Az egyszerű visszavágás lehet közvetlen vagy közvetett, de ahhoz, hogy érvényteleníteni lehessen a támadó minden további mozgását, azonnal, habozás és szünet beiktatása nélkül kell végrehajtani.
2. Az éllel, lappal vagy fokkal végrehajtott vágások elleni védekezés célja, hogy megakadályozza, hogy az ellenfél találat az érvényes találati felületre érkezzon, így:
    - a) A védekezés akkor tekinthető megfelelően végrehajtottnak, ha a támadás befejezése előtt megakadályozza a találat beérkezését azzal, hogy lezárja a vonalat, amelyben a támadást be kellett volna fejeznie.

- b) Ha a védekezést megfelelően hajtják végre, az ellenfél támadását kivédettnek kell nyilvánítani, és a vezetőbírónak is így kell megítélnie, még akkor is, ha az ellenfél szúróhegye a hajlékonysága miatt érintkezésbe kerül a találati felülettel.

A találatok megítélése

t.80. A kardvívás alapvető konvencióit alkalmazva a vezetőbírónak az alábbiak szerint kell bírászkodnia:

1. Ha egy akciósorozat során mindkét vívó egyszerre ér el találatot, akkor ez vagy együttes találat, vagy kettős találat. Az együttes akció annak a következménye, hogy a két vívó egyidejűleg kezd el és hajt végre egy támadást, az így létrejövő mindkét találatot megsemmisítik.
2. Ezzel ellentétben a kettős találat (coup double) az egyik vívó világosan megállapítható hibás akciójának az eredménye. Mindazonáltal, ha nincs vívóidőnyi különbség a két találat között:
3. A megtámadott vívót kell „eltaláltnak” tekinteni:
  - a) ha beleszúr (vág) az ellenfele egyszerű támadásába,
  - b) ha védekezés helyett megpróbálja az elhajlást, de nem sikerül neki,
  - c) ha egy sikeres védekezés után pillanatnyi szünetet tart (késleltetett visszavágás), amivel feljogosítja az ellenfelét a támadás megújítására (redoublement, remise, reprise - „ráduplázás” /kettőzés/ vagy ismétlés vagy megismételt támadás),
  - d) ha összetett támadásba beleszúr anélkül, hogy egy vívóidő-különbség előnye lenne,
  - e) ha a szúróhegy „vonalba” van (l. még t.10) és az ellenfél ütéssel vagy pengefogással (prise de fer) eltéríti a fegyvere pengéjét és ezután szúr vagy a szúróhegyet ismét vonalba helyezi ahelyett, hogy védené az ellenfél közvetlen szúrását, vágását.
4. A támadó vívót kell „eltaláltnak tekinteni”:
  - a) ha akkor kezdeményezte a támadást, amikor az ellenfelének a szúróhegye „vonalba volt”, és nem térítette el az ellenfél fegyverét. A vezetőbírónak figyelembe kell vennie, hogy a pengék enyhe súrolása nem tekinthető elengedőnek az ellenfél pengéjének eltérítésére.
  - b) Ha megpróbálja elfogni a pengét, de nem sikerül (mert ellenfele kitért), és folytatja a támadást.
  - c) Ha egy összetett támadás során ellenfele elfogja a pengéjét, és ő folytatja a támadást, miközben az ellenfél azonnal visszavág.
  - d) Ha egy összetett támadás során visszahúzza a karját, vagy pillanatnyi szünetet tart, amely során az ellenfél tempószúrást vagy közbetámadást hajt végre, de a támadó tovább folytatja a támadást.
  - e) Ha egy összetett támadás során tempószúrás éri egy vívóidővel korábban, mint ahogy elvégezte volna a befejező mozgást.
  - f) Ha ismétléssel, kettőzéssel vagy megismételt támadással ér el találatot, amikor az ellenfele egy azonnali, egyszerű visszavágást hajt végre egy ütemben a kar visszahúzása nélkül.

5. Amikor kettős találat (coup double) van, de a vezetőbíró nem képes világosan megítélni, hogy melyik oldalon volt a hiba, a vívókat „állás” pozícióba állítja vissza.

A legnehezebb azokat az eseteket megítélni, amikor tempósúrázás (közbesúrázás) van, és kétséges, hogy azt időben hajtották-e végre az összetett támadás befejező mozgásához képest. Általában ilyen esetekben a kettős találat mindkét vívó hibájából következik be, ami indokolja, hogy a vezetőbíró „állás” pozícióba állítsa vissza őket. (A támadó hibája a határozatlanság, a végrehajtás lassúsága vagy a nem elég hatékony cselezés. A védekező vívó hibája a tempósúrázás késleltetése vagy lassú végrehajtása.)

V. RÉSZ A VERSENYEK FEGYELMI SZABÁLYAI

1. FEJEZET ALKALMAZÁS

A szabályok személyi hatálya

- t.81.** A jelen részben lefektetett szabályok vonatkoznak minden olyan személyre, aki részt vesz, vagy bármilyen minőségben jelen van egy nemzetközi vívóversenyen (rendezők, hivatalos személyek, bírók, vívók, kisegítők, csapatkapitányok, edzők, nézők, stb.), nemzetiségükre való tekintet nélkül.

A rend és fegyelem fenntartása

- t.82.**
1. A vívók kötelesek szigorúan és hűségesen betartani az IWF és IWAS szabályzatát és alapszabályát, annak a versenynek a szabályait, amelyen részt vesznek, az udvariasság és tisztesség hagyományos szabályait, valamint a hivatalos személyek utasításait.
  2. Rendezetten, fegyelmezetten és sportszerűen betartják az alábbi rendelkezéseket, amelyek megszegése előzetes figyelmeztetéssel vagy anélkül az illetékes fegyelmi hatóságok büntetését vonja maga után, a tényektől és körülményektől függően (l. még t.113-t.120).
  3. a) A vívóversenyen részt vevő vagy jelen lévő minden személy köteles betartani a rendet, és nem zavarhatja meg a verseny zökkenőmentes lebonyolítását. A mérkőzések alatt senki sem tartózkodhat a pást közelében, nem adhat tanácsot a vívóknak, nem kritizálhatja és nem sértheti meg a vezetőbírókat és az oldalbírókat, és semmilyen módon nem kísérelheti meg befolyásolni őket. A csapatkapitánynak is a számára kijelölt helyen kell tartózkodnia, és csak a t.90 cikkelyben leírt helyzetekben és módon léphet közbe. A vezetőbíró köteles leállítani minden tevékenységet, amely zavarja a mérkőzés menetét, amelyet ő vezet (l. még t.96.1-3).

b) Aki bármilyen okból hivatalos személyt megfenyeget, megtámad vagy sérteget a 4. csoportba tartozó vétséget követ el és a t.119. cikkelyben foglaltak szerint büntetendő.
  4. Az egész versenycsarnok területén tilos a dohányzás. A dohányzást úgy tekintik mint a verseny zökkenőmentes lebonyolításának megzavarását (l. még t.83).

E szabályok megszegése a t.114, t.118 és t.120 cikkelyekben leírt büntetést vonja maga után.

- t.83.** A vezetőbíró és/vagy a DT, saját elhatározásából vagy az IWF hivatalos küldöttének vagy a szervező bizottságnak a kérésére előzetes figyelmeztetéssel vagy anélkül kitalhat a verseny helyszínéről olyan személyt, aki a gesztusaival, magatartásával vagy a szavaival megzavarja az esemény menetét.

A versenyzők

Becsületbeli köteletség

- t.84.** Azzal, hogy a vívó benevez egy vívóversenyre, elkötelezi magát a szabályok és a hivatalos személyek döntéseinek elfogadására és betartására, a bírók iránti tiszteletteljes viselkedésre, és arra, hogy lelkiismeretesen betartja a vezetőbíró utasításait és rendelkezéseit (l. még t.114, t.116, t.120).

Egy ellenféllel való vívás visszautasítása

- t.85.** 1. Az IWAS tagszövetségek egyénileg vagy csapatban versenyző bármely vívója nem vehet részt egy hivatalos versenyen, ha visszautasít egy bármilyen másik olyan vívó elleni küzdelmet (legyen az egyéni vagy csapat), aki korrektül nevezett be a versenyre. E szabály megszegése az egyéni vagy csapatversenyző azonnali kizárását vonja maga után (vétségek 4. csoportja, l. még t.114, t.119, t.120).
2. Az IWF megfontolja, van-e alapja, és milyen mértékig, annak, hogy szankciókat hozzon az ellen a szövetség ellen, amelynek tagja a diszkvalifikált versenyző (l. az IWF/IWAS alapszabályát, szabályrendeleteit, valamint a t.120 cikkelyben leírt szabályokat).

Időben való megjelenés

- t.86.** 1. A teljesen felszerelt vívóknak, a szabályoknak megfelelő felszereléssel (t.43, t.45), versenyre készen kell megjelenniük a kijelölt időben és helyen a körmérkőzés, csapatmérkőzés vagy egyenes kieséses mérkőzés megkezdésére, vagy a felszerelés ellenőrzésére a mérkőzés előtt (l. t.43.1-3), vagy a verseny folyamán bármikor, amikor a vezetőbíró azt kéri.
2. Amikor a mérkőzésre jelentkezik, a vívónak versenyzésre készen kell megjelennie a páston – szabályszerű öltözetben, bekapcsolt mellényben, a vívásra használt kezén kesztyűvel, a vívó kezében a fegyverrel, a testvezeték legyen csatlakoztatva a kosár belsejében. A vívómaszkot a fegyvertelen kézben kell tartani.

A mérkőzés megkezdése előtt a vívó haját össze kell kötni, és be kell tűrni a ruházatba és/vagy a vívómaszk alá oly módon, hogy a haj:

- ne fedjen le egy érvényes találati felületet (és ezzel megakadályozzon egy érvényes találatot),
- ne takarja el a versenyző nevét és nemzetiségét,
- ne lógjon úgy, hogy a mérkőzés során igazgatni kelljen, ezzel megszakítva a mérkőzés menetét.

E szabályok megsértése esetén a vezetőbíró az 1. csoportba tartozó vétségekért járó büntetést szabhat ki (t.114, t.116, t.120).

3. A vívó semmilyen körülmények között nem öltözhet vagy vetkőzhet nyilvános helyen, kivéve, ha baleset történik, amelyet az ügyeletes orvos vagy az Orvosi Bizottság képviselője megfelelő módon igazol (l. még t.87.8, t.114, t.116, t.120).
4. A vívóknak két fegyverrel, 2 fejvezetékkel és két testvezetékkel kell a páston megjelenniük (mindkettőből az egyik a tartalék), amelyek megfelelnek a szabályoknak, és tökéletesen rendben vannak tartva (t.45.1, t.114, t.116, t.120).
5. Ha a körmérkőzés, csapatmérkőzés vagy egyenes kieséses (egyéni vagy csapat) mérkőzés megkezdése előtt:

- i) egy versenyző vagy egy egész csapat nem jelenik meg a páston a vezetőbíró első szólítására, vagyis tíz perccel az előtt, amikor a mérkőzés kezdetét megadták (l. t.43.2 cikkely), akkor a vívót vagy a csapatot kizárik.
  - ii) A csapat akkor számít teljesnek, ha legalább három vívó jelen van, mivel három vívó képezhet egy csapatot az IWF csapatokra vonatkozó szabályai szerint (o.42).
  - iii) Csapatmérkőzés esetén csak azok a csapattagok (vívók, csapatkapitány, 1 edző – l. t.92.4) vehetnek részt a mérkőzésen, akik a meghatározott kezdési idő előtt tíz perccel megjelennek, a vezetőbíró első szólítására.
6. A verseny során – legyen az egyéni vagy csapatverseny – ha egy vívó nem jelenik meg a páston versenyre készen arra az időpontra, amit a vezetőbíró elrendelt, a vezetőbíró:
- sárga lappal bünteti a meg nem jelenő vívót vagy csapattagot,
  - másodszor is szólítja a versenyző(ke)t az első szólítás után egy perccel, és ha a vívó vagy csapattag ekkor sem jelenik meg, piros lapot kap,
  - harmadszor és utoljára szólítja a versenyző(ke)t a második szólítás után egy perccel, és ha nem jelennek meg, a versenyzőt vagy az egész csapatot kizárik a versenyből.
7. Ha a vívó otthagyja a mérkőzést a pást elhagyásával (l. t.18.6), a t.114, t.116 és t.120 cikkelyekben leírt büntetést szabják ki ellene.

A vívás illemtana

- t.87.**
1. A versenyzőknek megbízhatóan, a jelen szabályzat szigorú betartásával kell vívniuk. A szabályok megszegése a későbbiekben felsorolt büntetést vonja maga után (l. t.114-t.120).
  2. A mérkőzéseknek meg kell őrizniük udvarias és becsületes jellegüket. Minden szabályellenes akció (féktelen vívás, szabálytalan mozdulatok a páston, erőszakkal elért találatok, kosárral végrehajtott vágás, esés közben és után adott találatok) és sportszerűtlen magatartás szigorúan tilos (t.114-t.120). Ha ilyen vétségre sor kerül, a vétkes vívó által elért bármilyen találatot érvénytelenítik.
  3. a) Minden mérkőzés megkezdése előtt a két vívó vívó-köszöntéssel üdvözli az ellenfelét, a vezetőbíró és a nézőket. Ugyanígy, az utolsó találat után a mérkőzés addig nem zárulhat le, amíg a vívók nem üdvözölték egymást, a vezetőbíró és a közönséget. Emiatt mindaddig nyugodtan kell várniuk, amíg a vezetőbíró nem hozta meg a döntését, ezután vívó-köszöntéssel kell üdvözölniük egymást, és kezet kell fogniuk az ellenféllel. Ha az egyik vagy mindkét vívó visszautasítja e szabályok betartását, a versenybíró a vétkest/vétkeseket a 4. csoportba tartozó vétségekre vonatkozó szankcióval sújtja (l. t.114, t.119, t.120).
  - b) Mérkőzés közben vagy azt követően, akár a pást elhagyása után is tilos mindennemű sportszerűtlen magatartás tanúsítása. Ilyen magatartásnak minősül különösen a fejtéd (vagy más felszerelés) erőszakos vagy veszélyes elhajítása, és a t.119 (l. t.82.1-3.) cikkben rögzített szankciót vonja maga után.

4. Passzivitás

a) Az egyik oldalon:

Az egyoldalú passzivitásnak vége, ha a vívó eléri az „állás” pozíciót (egyenes felsőtest, merőlegesen a kerekesszékben).

15 másodpercnyi **egyoldalú** passzivitás után a vezetőbíró bünteti a passzív vívót a t.114, t.116 és t.120 pontban leírtak szerint.

A kétoldalú passzivitással ellentétben itt a vezetőbíró nem indítja el a következő harmadot vagy az utolsó percet.

b) Mindkét oldalon:

Ha mindkét vívó nyilvánvalóvá teszi, hogy nem óhajt küzdeni, a vezetőbíró azonnal „Állj!”-t vezényel.

Passzivitásnak minősül, ha az alábbi két feltétel bármelyike megvalósul:

1. időfeltétel: körülbelül egy perc küzdelem találat nélkül

2. túlzott (mindkét vívó hátradól a kerekesszékben) távolság a vívók között legalább 15 másodpercen keresztül.

5. Egyéni versenyszámok

a) Ha egy egyenes kieséses versenyben a mérkőzés első két harmadában egyértelműen kiderül, hogy mindkét vívó passzivitást mutat, a vezetőbíró egy perces szünet nélkül megkezdi a harmadik menetet.

b) Ha a kieséses mérkőzés harmadik harmadában is világos a passzivitás mindkét versenyzőnél, akkor a vezetőbíró megkezdi az utolsó percet, amelyet teljes hosszában levívnak, döntő jelentőségű lesz, és ezt egy sorsolás előzi meg, amellyel eldöntik, hogy azonos találatszám (döntetlen) esetén ki lesz a győztes az egy perc letelte után

6. Csapat versenyszámok

a) Ha mindkét csapat passzivitást mutat egy csapatmérkőzés során, a vezetőbíró elindítja a következő mérkőzést.

b) Ha mindkét csapat passzivitást mutat az utolsó mérkőzés során, a vezetőbíró elindítja az utolsó percet, amelyet teljes egészében ki kell tölteni vívással, döntő lesz, és egy sorsolás előzi meg, amellyel eldöntik, hogy egyenlő találatszám esetén ki lesz a győztes az egy perc letelte után.

7. A vívónak – akár a páston van, akár azon kívül – mindaddig fönny kell tartani a vívómaszkját, amíg a vezetőbíró ki nem adja az „Állj!” vezényszót. Mindaddig nem szólhat a vezetőbíróhoz, amíg az meg nem hozta a döntését (l. t.114, t.116, t.120).

8. A vívók semmilyen körülmények között sem vehetik le a ruhájukat vagy cserélhetik le a testvezetéküket a páston (l. t.114, t.116, t.120).

9. A mérkőzés végén a vezetőbíró magához rendeli a két versenyzőt, világosan bejelentve az eredményt, amelyet továbbítanak a DT-nek. Jól érthetően ki kell mondania, hogy X győzött Y ellen Z arányban.

Személyes erőfeszítés

- t.88.** A versenyzőknek sportszerűen, a legjobb képességeik szerint kell vívniuk a verseny végéig, hogy a lehető legjobb besorolást kapják, nem hagyva ki és nem kérve senkitől szívességből egyetlen találatot sem (t.114, t.119, t.120).

A csapatvezető

- t.89.** Minden versenyen az azonos nemzetiségű versenyzőket egy csapatvezető irányít (aki lehet vívó, de nem feltétlenül). Ez a csapatvezető felel a DT vagy a szervező bizottság felé a csapattagok fegyelméért, magatartásáért és sportszerűségéért.

A csapatkapitány

- t.90.**
1. A csapatversenyeken csak a csapatkapitánynak van joga ahhoz, hogy a versenybíróhoz vagy a Versenybírák Bizottság kiküldöttjéhez forduljon. Ő tisztázhat mindenfajta technikai kérdést, terjeszthet elő panaszokat, észrevételeket vagy az óvásokat. Az ilyen panaszok kezelésének eljárását a t.122 és t.123 pontok rendezik.
  2. A csapattagokat, akik pontosan betartják a csapatkapitány utasításait, az illetékes hatóságok nem vonhatják felelősségre. Ugyanakkor a csapattagok személyesen felelnek minden olyan akcióért, amelyet a csapatkapitány felhatalmazása nélkül hajtottak végre, valamint minden vétségért amellyel a jelen szabályokat megsértették.

A vezetőbíró és az oldalbírók

- t.91.**
1. A zsűri (versenybírószám) tagjainak a legteljesebb részrehajlás nélkül és a lehető legnagyobb figyelemmel kell végrehajtani a feladataikat (l. t.34.1).

Az edzők, gyúrók és technikusok

- t.92.**
1. Az edzők, gyúrók és technikusok nem maradhatnak a vívók mellett a pást közelében az egyéni versenyek egyenes kieséses szakaszában, az edzők a szervezők által kijelölt, a versenytér közelében lévő helyen tartózkodhatnak.
  2. A vezetőbíró, amikor szükségesnek tartja, felhatalmazhat valakit, hogy rövid ideig nyújtson segítséget a versenyzőknek.
  3. Minden ország, amelynek vívója részt vesz az éppen zajló versenyfordulóban, kinevezhet maximum két személyt, akiknek jogukban áll a pást zóna közelében, de azon kívül, egy könnyen megközelíthető ponton tartózkodni. A rendezőknek helyet kell biztosítaniuk e két fő számára.
  4. Csapatversenyek esetén területet kell biztosítani a csapat tagjai számára. Csak a csapatkapitány és a vezetőedző tartózkodhat a csapattal a csapatzónában.

Hasznos a csapatzónát sárga vonallal vagy más módon kijelölni a padlón. Egy zónának legalább 9m² nagyságúnak kell lennie, és 2-6 m távolságra kell lennie a pást zónájától, amelynek területe 18 m ∞ 8 m.

5. A csapatversenyek során a csapattagoknak, akik éppen nem vívnak, a csapatzónán belül kell tartózkodniuk.

6. A csapatversenyek ideje alatt senkinek sincs joga belépni a pást zónájába a vezetőbíró engedélye nélkül. Ilyen vétség esetén a vezetőbíró a vétkes csapatot a t.114, t.116 és t.120 pontban leírtak szerint bünteti. A csapatra kiszabott büntetés az egész csapatverseny idejére érvényben marad. Ha egy vívó ugyanazon a mérkőzésen belül másik 1. csoportba tartozó vétséget is elkövet, a vezetőbíró minden alkalommal piros lappal bünteti.

A nézők

- t.93. A nézők nem zavarhatják meg a mérkőzések rendjét, nem tehetnek semmi olyat, amivel befolyásolni akarnák a vívókat vagy a vezetőbíró, és tiszteletben kell tartaniuk a vezetőbíró döntéseit még akkor is, ha azokkal nem értenek egyet. Kötelesek engedelmeskedni minden olyan utasításnak, amelyet a vezetőbíró szükségesnek lát kiadni (l. t.82.3/4, t.118, t.120).

2. FEJEZET A FEGYELMI HATÓSÁGOK ÉS ILLETÉKESSÉGÜK

Az alábbi cikkelyek csak a versenyek helyszínére vonatkozó fegyelmi kérdéseket szabályozzák. A megállapított vétségek súlyosságától függően nem zárják ki az IWF és IWAS alapszabályaiban és szabályrendeleteiben foglalt fegyelmi szabályok alkalmazását, amelyeket vagy együtt alkalmaznak a jelen szabályokkal, vagy azok elsőbbséget élveznek e szabályokkal szemben.

Az eljárás

t.94. Az illetékes fegyelmi hatóságok a következők:

- a vezetőbíró (l. t.96)
- a technikai igazgatóság (DT, Directoire Technique) (l. t.97, o.56-o.62)
- az IWF EC és kiküldötte(i)
- az IPC Végrehajtó Bizottsága a Paralimpiai Játékokon (l. t.98)
- az IWAS Végrehajtó Bizottsága.

Lásd még az IWF Fegyelmi Szabályzatát és az IWAS Alapszabályát és szabályrendeleteit.

Az eljárás elvei

- t.95.**
1. Bármelyik fegyelmi szerv által hozott döntés ellen lehetőség van fellebbezésre egy magasabb fegyelmi hatóságnál, de csak egy alkalommal.
  2. Ténnyel alátámasztott döntés ellen nem lehet fellebbezés (l. t.122.1/2).
  3. Egy döntéssel szembeni fellebbezésnek csak akkor van felfüggesztő hatálya az adott döntésre, ha lehetőség van az azonnali elbírálásra.
  4. Minden fellebbezést az adott hatóság által meghatározott mértékű garancia letét egyidejű befizetésével lehet benyújtani. Ezt az összeget az IWF lefoglalhatja magának abban az esetben, ha a fellebbezést megalapozatlannak minősítik. Ezt a döntést az a hatóság hozza meg, amely a fellebbezést kivizsgálja. Azonban, a vezetőbíró döntéseinek megfellebbezéséhez nincs szükség garancia letétre (l. t.122).

A vezetőbíró

- t.96.**
1. A vezetőbíró nem csak a mérkőzések irányításáért, a találatok megítéléséért és a felszerelés ellenőrzéséért felelős, de a rend fenntartásáért is azokon a mérkőzéseken, amelyeket ő vezet (l. t.35.2.i).
  2. A vezetőbírónak a mérkőzések irányítójaként és a találatok megítélőjeként a szabályok értelmében jogában áll megbüntetni a versenyzőket, vagy úgy, hogy nem ítél meg egy ellenfelet ért tényleges találatot, vagy találatot ítél meg ellenük, noha nem volt tényleges találat, vagy kizárja őket a versenyből, amelyen ő bíraskodik. Ezeket a döntéseket a körülmények függvényében hozza meg, a versenyzők előzetes figyelmeztetésével vagy anélkül. Ha a döntése megállapított tényen alapul, nem vonható vissza (l. t.122.1/2).
  3. Mivel a vezetőbíró hatásköre kiterjed minden vívóra, aki részt vesz vagy jelen van azon a versenyen, amelyet ő vezet, javasolhatja a DT-nek a nézők, edzők, oktatók és a versenyzőket kísérő egyéb személyek kiutasítását a verseny helyszínéről (l. t.114, t.118, t.120).

4. Végezetül, javaslatot tehet a DT-nek más büntetésekre is, amelyeket indokoltnak tart (kizárás az egész versenyből, felfüggesztés vagy diszkvalifikálás) (l. t.97.3).
5. A DT az IWF (bírói) kiküldöttjével együtt az illetékes hatóság a vezetőbíró döntései elleni fellebbezések kivizsgálására. Döntetlen szavazás esetén az IWF (bírói) kiküldötté a végső döntés.

A Directoire Technique az IWF hivatalos versenyein (l. o.56-o.62)

- t.97.**
1. A DT, a bírói kiküldött vagy a megfigyelő hatásköre kiterjed az összes vívóra, aki részt vesz vagy jelen van az általa irányított versenyen.
  2. Ha szükséges, saját kezdeményezésére beavatkozhatnak minden vitás ügybe.
  3. Felelős továbbá a rend és fegyelem fenntartásáért a versenyek során és alkalmazhatja a szabályzatban leírt büntetéseket.
  4. A DT eljuttatja az IWF Végrehajtó Bizottságához és az IWAS főirodába a versenyeken hozott fegyelmi büntetésekkal kapcsolatos jelentéseket, valamint az esetleges megrovásra, felfüggesztésre, a büntetés kiterjesztésére, állandó felfüggesztésre vagy végső fellebbezésre vonatkozó kérelmeket.
  5. A DT ténylegesíti azokat a büntetéseket, amelyek ellen nincs helye fellebbezésnek, vagy amelyeket nem lehet felfüggeszteni (l. t.95).
  6. A DT, a bírói kiküldött vagy a megfigyelő által spontánul vagy saját jogon (mint első szintű hatóság) hozott döntések ellen az IWF Végrehajtó Bizottságánál lehet fellebbezni.
  7. A DT, a bírói kiküldött vagy a megfigyelő minden döntése azonnal végrehajtandó. A fellebbezés nem függeszti fel a döntés hatályát az adott verseny alatt.

Az IPC Végrehajtó Bizottsága a Paralimpiai Játékokon

- t.98.** A Nemzetközi Paralimpiai Bizottság (IPC) Végrehajtó Bizottsága a végső döntőbíró az összes nem technikai jellegű vitában, amely a Paralimpiai Játékok során felmerül. Beavatkozhat az ügyekbe hivatalból, vagy egy nemzeti paralimpiai bizottság, az IWF és/vagy az IWAS vagy a Szervező Bizottság kérésére.

Az IWF Végrehajtó Bizottsága (IWF EC)

- t.99.**
1. Minden fegyelmi ügyet, amelyet egy nemzeti szövetség, a DT vagy más illetékes testület az IWF hatáskörébe utal valamely hivatalos IWF versennyel kapcsolatban, az IWF EC-nek és az IWF főirodának kell megküldeni. Az IWF főiroda ezután az ügyeket az illetékes testülethez továbbítja.
  2. Az IWF és az IWAS a saját területi fennhatóságán belül lerendezi az IWF hatáskörébe utalt fegyelmi ügyeket, és ítéletet hoz minden fellebbezésben, amelyet a DT vagy az IWF EC kiküldöttjének döntései ellen nyújtottak be.
  3. Sürgős esetben az IWF EC intézkedhet arról, hogy felfüggeszék a vétkes engedélyét a fegyelmi szabályzat előírásainak megfelelően. (Lásd az IWF fegyelmi szabályzatát és az IWAS alapszabályát és szabályrendeleteit.)

3. FEJEZET BÜNTETÉSEK

A büntetések osztályozása

t.100. A büntetések különböző kategóriáit kell alkalmazni a különböző vétségekhez (l. t.114ss).

1. Vívásra vonatkozó büntetések, amelyek a vívás közben előforduló vétségekért adhatók:

- egy ténylegesen elért találat meg nem adása,
- egy valójában nem kapott találat megítélése,
- kizárás a versenyből.

2. Fegyelmi büntetések a rendfenntartással, fegyelemmel és sportszerűséggel kapcsolatos vétségekért:

- egy ténylegesen nem kapott találat megítélése,
- kizárás a versenyből,
- kizárás az egész tornán való részvételből,
- kiutasítás a verseny helyszínéről,
- diszkvalifikálás,
- megrovás,
- pénzbüntetés,
- ideiglenes felfüggesztés,
- állandó felfüggesztés.

t.101. 1. Az összes büntetést – az állandó felfüggesztés kivételével – az illetékes hatóságok, vagyis a vezetőbíró és a DT, alkalmazhatják a versenyeken.

2. Az ideiglenes felfüggesztést ezek a hatóságok csak akkor alkalmazhatják, ha a versenyző megtagadja az üdvözlést (l. t.87.3, t.120).

Vívásra vonatkozó büntetések

Egy ténylegesen elért találat meg nem adása

t.103. Noha a versenyző ténylegesen eltalálja az ellenfelét az érvényes találati felületen, ezt a találatot megsemmisíthetik különböző okokból, mégpedig: nem az érvényes vívóidőben érkezett, az elektromos készülék meghibásodott, a találat eléréséhez erőszakot alkalmazott, vagy egyéb okból, amelyeket a jelen szabályzat határoz meg (l. t.18.1/3, t.20.2, t.21.2/4, t.22, t.26, t.27, t.32.2., t.41.2, t.45.3, t.53.3., t.60.2/6, t.66.1, t.67, t.68, t.70.3, t.73.1-4, t.80, t.87.2, t.96.2, t.114.2, t.120).

Egy valójában nem kapott találat megítélése

t.104. A versenyző ellen megíthetnek egy olyan találatot, amelyet valójában nem is kapott, mert olyan vétséget követett el, amely akadályozta az ellenfelét a vívásban (a fegyvertelen kéz használata a vívás során, stb.) (l. t.120).

Kizárás

t.105. 1. Az a versenyző, aki vívás közben erőszakos vagy megtorló akciót hajt végre az ellenfelével szemben, vagy nem a legjobb képességei szerint vív, vagy hasznot húz az ellenfelével kötött tisztességtelen megegyezésből, kizárható a versenyből.

2. A versenyből kizárt vívó nem vehet tovább részt az adott versenyen, még akkor sem, ha már tovább jutott a következő fordulóba. Elveszíti a jogát az egyénileg elért helyéhez (besorolásához), és a rangsorban alatta lévő vívók a diszkvalifikálás után egy hellyel feljebb lépnek a verseny eredménytábláján. Ha szükséges, a két harmadik helyezett helyezését a táblázatban való rangsorolásuk, eredeti rangszámuk szerint állapítják meg. Minden esetben csak azok a versenyzők léphetnek feljebb, akik ténylegesen pontot szereztek.

Azonban, a pontok, amelyeket a versenyző a kizárásáig szerzett, beszámítanak a csapat helyezésébe, ha a versenyző egy adott csapatban versenyzett egy csapat versenyszámban.

Fegyelmi büntetések

Kizárás a versenyből

t.106. 1. A versenyből való kizárást fegyelmi vétség esetén is alkalmazhatják (a versenyző nem jelenik meg a páston az előírások szerint, a fegyverei nem felelnek meg a szabályoknak, kifogásolható a bíróval szembeni magatartása, stb.).

2. A kizárás következményei a versenyző számára ugyanazok, mint amit a fenti t.105. pontban leírtunk.

Kizárás a versenyből

t.107. 1. Versenynek nevezzük az egyéni vagy csapatversenyek összességét, amelyeket ugyanazon a helyen, ugyanabban az időszakban és ugyanannak a szervezetnek az égisze alatt rendeznek.

2. Ha egy versenyzőt kizárnak egy versenyből, nem vehet részt a versenyszámokban, sem a kizáráskor használt fegyvernemben, sem másokban.

3. Ha egy csapat kap ilyen büntetést, a csapattagok helyzetét egyénileg vizsgálják meg, és a csapattagok a körülmények függvényében különböző büntetést kaphatnak (l. t.90.2).

Kiutasítás a verseny vagy a versenyszám helyszínéről

- t.108.** A résztvevők és a nem versenyző jelenlévők (edzők, gyúrók, technikusok, támogatók, hivatalos személyek, nézők) kiutasíthatók a helyszínről. A kiutasítás azt jelenti, hogy nem léphetnek be a verseny helyszínére a verseny vagy a versenyszám ideje alatt (l. t.93, t.106.3, t.120). Ilyen büntetés esetén semmiféle kárpótlási igénynek nincs helye.

Diszkvalifikálás

- t.109.** 1. Egy versenyző diszkvalifikálása (pl. amiatt, hogy nem felel meg az életkorra, kvalifikációra, stb. vonatkozó előírásoknak az adott versenyen) nem jelenti feltétlenül az ideiglenes vagy állandó felfüggesztését, ha jóhiszeműen járt el. Tisztességtelen szándék esetén azonban kiegészítő büntetést kérhetnek a versenyző ellen.
2. Azt a csapatot, amelynek tagjai között diszkvalifikált versenyző van, szintén büntetést kap, és diszkvalifikálják.
3. A diszkvalifikálás következményei ugyanazok, mint a versenyből való kizárásé (l. a fenti t.105 pontot).

Megrovás

- t.110.** Azokban az esetekben, amikor nincs szükség szigorú büntetésre, a vívót vagy a hivatalos személyt megrovásban részesítik.

Ideiglenes felfüggesztés

- t.111.** 1. A felfüggesztett versenyző nem vehet részt semmilyen hivatalos IWF versenyen a felfüggesztés ideje alatt.
2. Az összes többi felfüggesztett személyt eltiltják a funkcióik gyakorlásától arra az időszakra és helyre vonatkozóan, amelyre a felfüggesztést megállapították.

Állandó felfüggesztés

- t.112.** Az állandó felfüggesztés ugyanazokkal a következményekkel jár, mint az ideiglenes, csak állandó hatállyal.

A büntetések kihirdetése

- t.113.** 1. A DT köteles késedelem nélkül tájékoztatni az IWF Végrehajtó Bizottságát és az IWAS főirodáját a verseny alatt alkalmazott büntetésekről és az azokat kiváltó okokról (l. t.97.5).
2. A Paralimpiai Játékokon a DT az IPC-t köteles tájékoztatni a Szervező Bizottságon keresztül.

4. FEJEZET A BÜNTETÉSEK ÉS AZ ELBÍRÁLÁSUKRA ILLETÉKES HATÓSÁGOK

A büntetések típusai (csoportjai)

- t.114.** 1. A büntetéseknek három típusát különböztetjük meg, amelyeket a t.120 pontban megadott esetekben kell alkalmazni. Ha a vezetőbírónak olyan vívót kell büntetnie, aki egyszerre több vétséget is elkövetett, először mindig a legkevésbé súlyos hibát kell büntetni.
2. A büntetések halmozódnak, és érvényben maradnak a mérkőzés teljes idejére, kivéve a FEKETE LAP büntetést, amely maga után vonja a versenyből való kizárást, valamint a verseny további részére és a fegyvernemben rendezendő további két versenyre szóló felfüggesztést.

Azonban, azt a csapatot, amelyet az egyik tagjának adott fekete lap miatt kizárták a verseny további részéből, nem fogják kizárni a következő versenyekből, de a fekete lappal büntetett versenyző nem szerepelhet a csapattal.

Egyes vétségek esetén megsemmisíthetik a vétkes vívó által elért találatot. A mérkőzés során csak vétséggel kapcsolatba hozható találatokat lehet megsemmisíteni (l. t.120).

3. A büntetések típusai a következők:
- a) figyelmeztetés SÁRGA LAP felmutatásával, amelyet a vezetőbíró felmutat a vétkes vívónak. A vívó ezután tudomásul veszi, hogy minden további vétségéért büntető találat jár,
  - b) büntető találat, amelyet a vezetőbíró PIROS LAP felmutatásával fejez ki a vétkes vívónak. Egy találatot hozzáadnak az ellenfél találataihoz, ami a mérkőzés elvesztését is jelentheti, ha ez volt az utolsó lehetséges találat. Továbbá, PIROS LAP büntetést már csak PIROS LAP vagy FEKETE LAP büntetés követhet, a második vétség természetétől függően (l. t.120),
  - c) kizárás a versenyből, felfüggesztés a verseny fennmaradó részére és az aktuális vagy azt követő szezon következő két hónapjára, FEKETE LAP felmutatásával, amelyet a vezetőbíró felmutat a vétkes személynek.
  - d) Kiutasítás a verseny helyszínéről (bármilyen rendbontót érintően).
4. Minden figyelmeztetést (SÁRGA LAP), büntető találatot (PIROS LAP) és kizárást (FEKETE LAP) rögzíteni kell a mérkőzés jegyzőkönyvében, feltüntetve a körmérkőzést vagy a csapatmérkőzést és a csoportot, amelybe tartoznak.

Illetékesség

- t.115.** A különböző vétségeket és az értük járó büntetéseket, amelyek a szabályzat különböző részeiben vannak felsorolva, összefoglalja a t.120 cikkely táblázata. Ezek négy csoportra vannak felosztva (l. t.116-t.119). Ezek a büntetések mind a vezetőbíró hatáskörébe esnek, bár a DT fenntartja a jogot, hogy saját kezdeményezésére beavatkozzon (l. t.97.1-3).

A vétségek I. csoportja

- t.116.** Az első csoportba sorolt első vétséget SÁRGA LAPPAL (figyelmeztetéssel) büntetik. Ha ezután a vívó elköveti ugyanazt a vétséget, vagy másik, ugyanebbe a csoportba tartozó vétséget, a büntetése már PIROS LAP (büntető találat) lesz. Ha a vívót már büntették PIROS LAPPAL egy második vagy harmadik csoportba sorolt vétségért, egy újabb PIROS LAPOT kap az első olyan vétségéért, amely az I. csoportba tartozik.

A vétségek II. csoportja

- t.117.** A második csoportba sorolt minden vétséget, beleértve az először elkövetett vétséget, PIROS LAPPAL (büntető találat) büntetnek.

A vétségek III. csoportja

- t.118.**
1. Az első III. csoportba sorolt vétség elkövetését PIROS LAPPAL (büntető találat) büntetik, még akkor is, ha a vétkes vívó már kapott PIROS LAPOT egy első vagy második csoportba sorolt vétségéért.
  2. Ha a mérkőzés során a vívó elköveti ugyanazt a vétséget, vagy egy másik e csoportba sorolt vétséget, FEKETE LAPPAL büntetik (kizárás a versenyből és felfüggesztés a torna hátralévő részére, valamint az adott vagy a következő aktív szezon első két hónapjára).
  3. Bárki, aki a páston kívül zavarja a mérkőzés lebonyolítását, az alábbi büntetést kapja:
    - a) Az első elkövetéskor figyelmeztetés SÁRGA LAP felmutatásával, amely érvényes a teljes versenyre, és amelyet rögzíteni kell a DT által készített jegyzőkönyvben.
    - b) Az ugyanazon versenyen belüli második elkövetéskor FEKETE LAP (kiutasítás a verseny helyszínéről).
  4. A páston és azon kívül elkövetett legsúlyosabb rendzavarás büntetéseként a vezetőbíró a vétkes személy azonnali kizárását vagy kiutasítását rendelheti el.

A vétségek IV. csoportja

- t.119.** Az első IV. csoportba sorolt vétség elkövetését FEKETE LAPPAL büntetik (kizárás a versenyből, felfüggesztés a verseny hátralévő részére és az aktuális vagy következő aktív szezon két hónapjára).

Azonban, ha egy csapatot azért zárnak ki a versenyből, mert az egyik tagja FEKETE LAPOT kapott, a csapatot nem zárják ki a következő versenyekről, de a büntetett vívó nem szerepelhet a csapattal.

Vétségek és büntetések

t.120. A vétségeket és büntetéseket a következő táblázatok tartalmazzák.

A táblázat célja a megfelelő összefoglalás: nem helyettesíti a vonatkozó rendelkezések szövegét, amelyek kétség esetén irányadóak.

Vétségek és büntetések táblázata (folytatás)

	VÉTSÉG	CIKKELY	ELSŐ VÉTSÉG	MÁSODIK VÉTSÉG	HARMADIK ÉS TOVÁBBI VÉTSÉG
ELSŐ CSOPORT	A pást engedély nélküli elhagyása	t.18.6			
	Hátatfordítás az ellenfélnek*	t.21.2.			
	Elektromos felszerelés érintése/megfogása*	t.22.3			
	Érvényes találati felület lefedése/helyettesítése	t.22.2, t.49.1, t.72.2			
	A mérkőzés indokolatlan megszakítása	t.31.2			
	A fegyver kiegyenesítése a pástra helyezve	t.46.2, t.61.2 t.70.5			
	Ruházat/felszerelés/kerekesszék nem működik v. nem szabályos, hiányzik a második szabályos fegyver v. testvezeték	t.45.1/2/3.a)ii, t.86.4			
	Tőr- és párbajtőr esetén a fegyver hegyének a vezető páston való hajlítása és húzása	t.46.2, t.61.2			
	A fegyver érintkeztetése a vezető mellénnyel*	t.53.3			
	Kardvívásnál a kosárral bevitt találat*	t.70.3, t.75.5.			
	A vezetőbírónak való engedelmesség megtagadása	t.82.2, t.84	SÁRGA LAP	PIROS LAP	PIROS LAP
	Lökdösés, fegyelmezetlen vívás, erőszakkal vagy esés közben elért találat	t.87.2			
	A vívómaszk levétele az „Állj!” vezényszó elhangzása előtt, vetkőzés a páston	t.86.3, t.87.2/7/8			
	Indokolatlan fellebbezés	t.122.2/4			
	Az ülőhelyzet rendszeres vagy szándékos változtatása, vagy a vívás megkezdése a „Rajta!” vezényszó elhangzása előtt	t.17.6, t.24			
	Felemelkedés a kerekesszékéből	t.25, t.26			
	Az egyensúly elvesztése, vagy a kerekesszék rendszeres vagy szándékos rongálása v. lekapcsolása	t.27.1, t.28.2			
	Egyoldalú (passzivitás)	t.87.4a			
	Szabálytalan hajviselet	t.86.2			
	A pástnak az elkerített részére versenybírói engedély nélküli belépés +	t.92.6			

-MÁSODIK CSOPORT	A fegyvertelen kéz használata*	t.22.1.			
	Kérelem a mérkőzés megszakítására az orvos által nem igazolt sérülés miatt	t.33			
	Az ellenőrzést igazoló jelzés hiánya a fegyveren vagy kerekesszéken*	t.45.3	PIROS LAP	PIROS LAP	PIROS LAP
	Veszélyes, erőszakos vagy bosszúálló akció, ütés a kosárral vagy a gombbal*	t.87			
	Az ellenfélen kívüli szándékos találat	t.53, t.66			
	A név és a nemzeti színek hiánya a vívó hátán, nemzeti színek hiánya ha az kötelező az egyéni Felnőtt Világkupán és Kontinensbajnokságokon.	t.45.4			
	Az egyensúly elvesztése, vagy a kerekesszék rendszeres vagy szándékos rongálása v. lekapcsolása.	t.27.1, t.28.2			
A kerekesszék rongálása előnyszerzés céljából	t.28.2				

	VÉTSÉG	CIKKELY	ELSŐ VÉTSÉG	MÁSODIK VÉTSÉG	HARMADIK ÉS TOVÁBBI VÉTSÉG
HARMADIK CSOPORT	A vívó rendbontása a páston. Kírvívó esetben egyből fekete lappal is büntethető (t.118.4)	t.82.3, t.83, t.96.2,	PIROS LAP	FEKETE LAP	
	Tisztességtelen vívás*	t.87.1.			
	A reklám szabályok megsértése	Reklámszabályzat			
	Páston kívüli rendzavaró (bárki) Kírvívó esetben egyből fekete lappal is büntethető (t.118.4)	t.82.3/4, t.83, t.96.3, t.118.3/4	SÁRGA LAP	FEKETE LAP	
	Sportszerűtlen viselkedés	t.87.2			
	Az IWF előírásoknak megfelelő felszerelés vagy ruházat igénybe vétele nélküli bemelegítés illetve edzés	t.15.2			
	(INNENTŐL LEFELÉ NEGYEDIK CSOPORT)				
	Meg nem jelenés a páston a vez.bíró első szólítására a kezdés előtt 10 perccel Körmérkőzés, csapatmérkőzés, egyenes kieséses mérkőzés	t.86.5	FELFÜGGESZTÉS A VERSENYBŐL		
	Név hiánya a háton, kötelező nemzeti szín hiánya, Világbajnokságokon/ Csapat világbajnokságokon	t.45.4			
	Név hiánya a háton, szabálytalan lamé cseréje után	t.45.5			
	Meg nem jelenés a páston a vez.bíró által elrendelt kezdési időben, 1-1 percenkénti újraszólítással,	t.86.6	1. szólítás SÁRGA LAP	2. szólítás PIROS LAP	3. szólítás FEKETE LAP

NEGYEDIK CSOPORT	A fegyver vagy kerekesszék ellenőrzését igazoló jelzés meghamisítása, a felszerelés szándékos módosítása	t.45.3.a)iii, iv	FEKETE LAP
	A találatjelző gép jelzését akaratlagosan befolyásolni, vagy működésképtelenségét előidézni képes módosított felszerelés.	t.45.3.a) v	
	Az ellenfél, a versenybíró vagy a közönség köszöntésének visszautasítása a mérkőzés elején vagy végén	t.87.3	
	A mérkőzés visszautasítása szabályosan bevezetett vívó ellen (egyéni vagy csapat)	t.85.1	
	A vívónál elektromos készülék van, amely segítségével kívülállóval kommunikálhat	t.43.1.f, t.44.2, t.45.3.a)vi	
	Sportszerűtlen viselkedés	t.87.2, t.105.1	
	Szándékos durvaság*	t.105.1	
	Haszonhúzás összejátszásból, kedvezés az ellenfélnek	t.88, t.105.1	
Doppingolás	t.127		

*A vétkes vívó által elért bármilyen találat megsemmisítése.

+ Különleges SÁRGA LAP a teljes csapatnak, amely a teljes csapatmérkőzés alatt érvényes. Ha ezalatt a csapatmérkőzés alatt egy csapattag az első csoportba tartozó vétséget követ el, a versenybíró minden alkalommal PIROS LAPPAL büntet.

SÁRGA LAP – Figyelmeztetés. (érvényes a mérkőzésre, legyen az egy vagy több találkozó). Ha a vívó, aki először követ el I. csoportba tartozó vétséget, előzőleg már PIROS LAPOT kapott bármilyen okból, itt is PIROS LAPOT fog kapni.

PIROS LAP – Büntető találat.

FEKETE LAP – Kizárás. Kizárás a versenyszámból, felfüggesztés a verseny hátralévő részére és az aktuális vagy következő aktív szezon két hónapjára. FEKETE LAPOT csak akkor adnak, ha a vívó már elkövetett egy III. csoportba tartozó vétséget, és ezért PIROS LAPOT kapott.

(1) – Kiutasítás a verseny helyszínéről.

(2) – Súlyos esetekben a vezetőbíró azonnali kizárást v. kiutasítást rendelhet el.

(3) – Legsúlyosabb esetben a vezetőbíró azonnal kizárhatja a vétkest.

5. FEJEZET AZ ELJÁRÁS MÓDJA

Alapelv

- t.121.** A különböző büntetéseket az illetékes szervek róják ki, amelyek döntéseiket méltányossági alapon hozzák, figyelembe véve a vétség súlyosságát és az elkövetés körülményeit (l. t.94ss, t.114ss, t.124ss).

Óvás és fellebbezés

Egy vezetőbírói döntés ellen

- t.122.** 1. A vezetőbíró valós ténnyel kapcsolatos döntése ellen nem lehet óvást emelni (l. t.95.1/2/4, t.96.2).
2. Ha a vívó megszegi ezt az alapelvet, és kétségbe vonja a vezetőbíró valós ténnyel kapcsolatos döntését a mérkőzés során, a szabályok alapján büntetésben részesítik (t.114, t.116, t.120). Azonban, ha a vezetőbíró figyelmen kívül hagy vagy félreértelmez egy adott szabályt, vagy azt szabályellenesen alkalmazza, óvás emelhető ellene.
3. Ilyen óvást emelhet:
- a) egyéni versenyszám esetén a vívó,
  - b) csapat versenyszám esetén a vívó vagy a csapatkapitány, az óvást udvariasan, kell jelezni, még hozzá azonnal szóban a vezetőbírónak személyesen, még mielőtt döntést hozna a későbbi találatokról.
4. Ha a vezetőbíró fenntartja a véleményét, a DT-nek jogában áll lerendezni az óvást vagy fellebbezést (t.97). Ha az óvást (fellebbezést) indokolatlannak találják, a vívót a t.114, t.116 és t.120 pontokban leírtak szerint büntetik.

Egyéb óvás és fellebbezés

- t.123.** 1. A panaszokat és óvásokat késelem nélkül írásban kell benyújtani, a DT-nek címezve.
2. A világbajnokságokon és a Paralimpiai Játékokon az első körmérkőzés összetételére vonatkozó óvásokat a verseny napja előtt este 7 óráig lehet benyújtani (o.10).

Vizsgálat – Jog a védekezésre

- t.124.** Nem szabható ki büntetés mindaddig, amíg nem tartanak vizsgálatot az ügyben, amely során behívják az érintett feleket, hogy megadhassák magyarázataikat a történésről, akár írásban, akár szóban, ésszerű határidőn belül, a megfelelő helyen és időben. Ha a határidő lejárt, a büntetés kiszabható.

A döntéshozatal módja

- t.125.** A versenyek döntéshozó szervei szótöbbséggel hozzák meg döntéseiket, az elnöknek van döntő szavazata szavazategyenlőség esetén.

A vétség megismétlődése

- t.126.** 1. A sportszerűség, rend vagy fegyelem ellen elkövetett vétségek esetén a vétség megismétlődéséről akkor beszélünk, ha a vívó a megrovástól, a kizárástól, diszkvalifikálástól vagy felfüggesztéstől számított két éven belül újabb vétséget követ el, amely nem a mérkőzések lebonyolítási szabályainak megsértése.
2. Egy vétség megismétlődése esetén az alábbi büntetések alkalmazhatók:
- a) Kizárás a versenyszámból, ha az előző büntetés megrovás volt.
  - b) Kizárás az egész versenyből, ha az előző büntetés a versenyből való kizárás vagy diszkvalifikálás volt. Lásd még az IWF Fegyelmi Szabályzatát és az IWAS Alapszabályát és szabályrendeleteit.

6. FEJEZET DOPPINGELLENŐRZÉSEK

- t.127.** a) Az IWF és az IWAS tiltja a doppingolást. E szabály megszegése fegyelmi eljárást von maga után.
- b) Doppingolásnak tekintendő az IWAS Doppingellenes Szabályzatának egyszeri vagy többszöri megszegése.
- c) Az IWF és az IWAS elkötelezte magát a WADA Doppingellenes Szabályzata mellett. Az IWAS Doppingellenes Szabályzata a WADA „Legjobb gyakorlat modelljén” alapul, és teljes egészében alkalmazza e dokumentum kötelező intézkedéseit. Az IWF és az IWAS teljes mértékben alkalmazza a WASA „Tiltott anyagok és tiltott módszerek” c. dokumentumát is.
- d) Az IWF és az IWAS fenntartja magának a jogot arra, hogy a versenyek folyamán doppingellenőrzéseket végezzen, vagyis, bármelyik versenyen, amely az ő szervezésében zajlik, verseny közben és versenyen kívül.
- e) Az IWF versenyein részt vevő vívók kötelezik magukat, hogy betartják az IWAS doppingellenes szabályait, nem használják sem a tiltott szereket, sem a tiltott módszereket, és alávetik magukat a doppingellenőrzéseknek verseny közben vagy versenyen kívül.
- f) Az IWF versenyein végzett verseny közbeni és versenyen kívüli doppingellenőrzések részletes leírását az IWAS Doppingellenes Szabályzata tartalmazza.
- g) A doppingszabályok megszegéséért járó büntetés és a megszegés következményei azonosak az IWAS Doppingellenes Szabályzatában leírtakkal.
- h) A doppingellenes szabályokat megszegő vívók ellen a Doppingellenes Szabályzatban lefektetett eljárást folytatják le. A teszt eredményeit és az alkalmazandó büntetéssel kapcsolatos döntést az IWAS hozza nyilvánosságra, és az IWAS egyedüli joga, hogy ezeket a tagszövetségek tudomására hozza.
- i) Az egyik IWAS tagország által elkövetett doppingvétséget és annak büntetését az összes többi IWAS tagország figyelembe veszi és alkalmazza a büntetéseket (szankciókat).
- j) Az IWAS Doppingellenes Szabályzatának módosítása az IWAS hatáskörébe tartozik.